Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 86 (6976). | 8 май, 1979 йил | СЕШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

1979 йил 21 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 109 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги ўтказилди. Шанбаликда 150 миллион киши қатнашди. Саноат корхоналари 825 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Шанбалик вақтида ёзилган иш ҳақи 167 миллион сўмдан зиёд бўлди.

Совет кишилари зарбдор фидокорона меҳнатлари билан В. И. Ленин буюк почин деб атаган биринчи коммунистик шанбаликнинг 60 йиллигини муносиб нишонладилар. Улар саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, қурилишда ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида, шунингдек шаҳар ва аҳоли пунктларини ободонлаштиришда астойдил ишлаб, ўз меҳнатлари билан 1979 йил плани ва мажбуриятларининг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Коммунистик меҳнат байрами интернационал бирдамлик байрамига ҳам айланиб кетди. Шанбалик қатнашчилари ўзлари ишлаб топган маблағнинг катта қисмини Хитойнинг ваҳшиёна агрессияси натижасида зарар кўрган қардош Вьетнам учун ёрдам фондига ўтказиш ҳақидаги қарорни зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида актив қатнашган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар, ёшлар, Совет Армияси ва Флотининг жангчилари, уруш ва меҳнат ветеранлари, барча совет кишиларига фидокорона ва текин меҳнатлари учун самимий миннатдорчилик билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилди.

КПСС Марказий Комитети қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги мамлакат моддий ва маънавий потенциалининг ғоят ўсганлиги, КПСС ва Совет давлатининг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда эришган муваффақиятлари партиямизнинг кишиларда коммунистик онгни шакллантириш соҳасидаги программ мақсадларини амалга ошириш йўлида кенг имкониятларни вужудга келтирди. Бу мақсадлар — барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик ва социалистик Ватанга, коммунизм ишига садоқат руҳида, меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашдан, буржуа қарашлари ва хулқлари сарқитларини тамомила йўқотишдан, шахсни ҳар томонлама, уйғун ривожлантириш, маънавий маданиятнинг чинакам бойликларини вужудга келтиришдан иборат.

Советлар мамлакати янги кишини камол топтириш, фан, маданият, халқ маорифини ривожлантириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришди ва бу муваффақиятлар бутун жаҳонга яхши маълум. Биз яхши тайёрланган, кўп сонли идеологик кадрларга эгамиз. Пропаганда ва агитация иши соҳасида бой тажриба тўпланди. Мамлакатда замонавий техника билан таъминланган қудратли информация-пропаганда аппарати вужудга келтирилди — матбуот, телевидение, радио кенг ривожланди.

Информация ва тарбиянинг мана шу бутун қудратли комплекси кўп миллионли кишиларни ўз таъсири билан қамраб олмоқда. Бу комплекснинг асосий вазифаси — марксча-ленинча таълимотнинг мустаҳкам негизига таяниб, совет халқини, ҳар бир янги авлодни тарихий ҳақиқатнинг енгилмас қуроли билан, ижтимоий тараққиётнинг қонунлари ва истиқболларини чуқур англаш билан қуроллантиришдан иборат.

КПСС XXV съезди аниқ-равшан сиёсий йўлни, коммунизм сари олға ҳаракат қилиб боришнинг стратегияси ва тактикасини ишлаб чиқди, ҳозирги босқичда идеология ишининг асосий йўналишларини аниқ белгилаб берди. Съезд бу ишнинг ғоявий даражаси ва самарадорлигини ошириш — тарбия соҳасидаги ҳамма ишни уюштиришга комплекс ёндашиш: меҳнаткашлар турли группаларининг хусусиятларини эътиборга олиб, сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиянинг мустаҳкам бирлигини таъминлаш йўлини кўрсатди. Партия улуғ Лениннинг васиятларини бажара бориб, кенг омманинг марксизм-ленинизм назариясини онгли равишда чуқур ўрганишини кишиларимизни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида, СССРдаги ҳар бир гражданнинг ижтимоий активлиги, юксак ахлоқий фазилатлари руҳида тарбиялаш билан бирга қўшиб олиб бормоқда.

КПСС Марказий Комитети партия съездининг қарорларини амалга ошира бориб, ғоявий-тарбиявий ишларга доир масалаларни комплекс ҳал этиш тажрибаси ҳақида, партия ўқуви вазифалари, оммавий информация ва пропаганда воситаларига раҳбарлик, оғзаки сиёсий агитациянинг ролини ошириш тўғрисида, лекция пропагандасини яхшилаш, меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш ролини кучайтириш, бадиий ҳаваскорлик ижодиётини янада ривожлантириш тўғрисида, қишлоқ аҳолисига маданий хизматни яхшилаш тўғрисида қарорлар қабул қилди.

Партия ташкилотлари Марказий Комитет қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқлари, унинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» китоблари асосида ғоявий-тарбиявий ва информация ишини чуқурлаштириш, бу ишнинг самарадорлигини ошириш соҳасида кўп иш қилдилар. Партия ўқуви, комсомол ўқуви ва иқтисодий ўқув сезиларли даражада активлашди ва ҳаётга яқинлашди. Матбуот, телевидение, радио материаллари сермазмун, оперативроқ ва оммавийроқ бўлиб қолди.

Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети қуйидагиларни қайд этди: бизда информация, ғоявий-тарбиявий ишни йўлга қўйишда ҳали кўп нуқсон ва камчиликлар, ҳатто ғоят жиддий камчиликлар ҳам бор. Асосий нуқсон шундан иборатки, бу ишнинг сифати совет кишиларининг ўсган билим ва маданий савиясига ҳамда талабларига ҳамиша ҳам муносиб бўлиб тушмоқда, деб бўлмайди, социал-иқтисодий жараёнларнинг жадаллиги ва ҳозирги совет жамиятининг маънавий ҳаёти етарли даражада ҳисобга олинмаётир. Халқаро майдонда ғоят кескин тус олган идеология курашининг характери баъзан лозим даражада эътиборга олинмаётир.

Давлат омманинг онглилиги билан кучлидир, омма ҳамма нарсани билган, ҳамма нарса тўғрисида фикр юрита олган ва ҳамма ишни онгли равишда бажарган тақдирдагина давлат кучли бўлади, деган ленинча таълимот ривожланган социализм шароитида ҳар қачонгидан кўра кўпроқ актуал аҳамиятга эгадир. Шу нуқтаи назардан олиб қараганда, оммавий пропаганда воситалари жуда муҳим роль ўйнайди. Бу воситалар аҳолини қизиқтираётган кўп проблемалар юзасидан унга ахборот бериб туришни, аҳолининг бу проблемаларни тўғри тушуниб олишини таъминлайди. Матбуот, телевидение, радио, оғзаки пропаганда ва агитация совет кишисининг ички ҳаёт ва халқаро воқеаларни яхши тушуна олишига янада кўпроқ даражада ёрдам бериши, умумий ишга, коммунизм қурилишига энг кўп ҳисса қўшиш учун интилишга отлантириши лозим.

Матбуотда, оммавий сиёсий ишда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этиш, меҳнат унумдорлигини, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, материал, хом ашё, ёқилғи, энергия, молиявий маблағларни жуда қаттиқ тежаш каби масалаларни ёритиш ҳануз етарли даражада таъсирчан кучга эга эмас.

Оммавий информация органлари айрим меҳнаткашларнинг, бутун-бутун меҳнат коллективларининг энг яхши ютуқларини, илғор тажрибасини кўпинча жонли ва тушунарли кўрсатиб бериш ва пропаганда қилишда етарли равишда маҳорат кўрсатмаётирлар. Ана шу тажрибани шундай кўрсатиб бериш керакки, унинг моҳияти очиб берилсин, миллионларча кишилар шу тажриба билан қизиқсин, ана шу тажрибани амалда кенг ёйишга ёрдам берилсин.

Ижтимоий ҳаётимизнинг актуал масалаларини ошкора муҳокамага қўйишдан қўрқиш, ҳал этилмаган проблемаларни, кескин масалаларни хаспўшлаб, четлаб ўтиш, реал ҳаётимизда мавжуд бўлган камчилик ва қийинчиликлар ҳақида лом-мим демаслик каби ҳоллар ҳануз учраб туради. Бундай ҳоллар партия томонидан ғоявий-тарбиявий иш олдига қўйилаётган вазифаларга зиддир. Бундай ёндашиш, дабдабабозликка мойиллик ишга ёрдам бермай, балки муштарак вазифаларимизнинг ҳал этилишини қийинлаштиради, холос. Танқид ва ўз-ўзини танқид ҳурмат қилинмаётган, жамоат ишлари етарли даражада ошкора олиб борилмаётган жойларда омманинг активлигига очиқдан-очиқ зарар етказилади. Омманинг активлиги эса социалистик тузум куч-қудратининг муҳим манбаидир.

Ҳаётимизда кўп учраб турадиган ва социализмга душман бўлган ўтмишнинг таъмагирлик ва порахўрлик, жамиятга ҳеч нарса бермаган ҳолда ундан кўп нарса юлқиб олишга интилиш, хўжасизлик ва исрофгарчилик, ичкиликбозлик ва безорилик, бюрократизм ва кишиларга бепарво муносабатда бўлиш, меҳнат интизомини ва жамоат тартибини бузиш каби ярамас сарқитларини йўқотиш учун партия ташкилотида, меҳнат коллективида муҳокама қилишдан тортиб матбуотда, радио ва телевидениеда танқид қилишга қадар пропаганда ва тарбиянинг ҳамма воситалари орқали собитқадамлик билан, мунтазам равишда ва шафқатсиз кураш олиб бориш лозим. Ана шу ҳодисаларга қарши курашда сўз билан ишонтиришдан ҳам, қонуннинг қаттиқ кучидан ҳам фойдаланиш зарур.

Сўз билан иш бир-биридан ажралиб қолган, ташкилий, хўжалик ва идеология ишларининг бирлиги таъминланмаган жойда тарбиявий ишнинг самарадорлиги анча пасайиб кетади. Раҳбарларнинг, хўжалик кадрларининг ишига баҳо берганда ишлаб чиқариш планларининг бажарилишига доир кўрсаткичларнигина эмас, коллективдаги интизом даражасини, маънавий-сиёсий иқлимни, меҳнат ва турмуш шароитларини ҳам эътиборга олиш зарур.

Аҳоли яшайдиган жойларда, умумий ётоқхоналарда, кам сонли коллективларда, олисдаги аҳоли пунктларида тарбия иши кўпинча заифлашиб қолганлигига тоқат қилиб бўлмайди. Заводларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида, қурилишларда, хизмат кўрсатиш соҳасида ёшлар билан олиб бориладиган ғоявий-тарбиявий иш анча жонли, конкрет, мароқли ва ишонтирарли қилиб уюштирилиши керак.

Қарорда яна қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: ҳозирги пайтда Пекин шовинистлари ва агрессорлари империалистик пропаганда билан очиқдан-очиқ биргаликда ҳаракат қилмоқда. Империалистик пропаганда совет кишиларининг ақл-идрокига жон-жаҳди билан ҳужум қилмоқда, энг макрли методлар ва замонавий техника воситалари ёрдами билан уларнинг онгини совет воқелигига қилинаётган туҳмат билан заҳарлаш, социализмга доғ тушириш, империализмни, унинг талончилик, ваҳшиёна сиёсати ва практикасини бўяб кўрсатишга уринмоқда. Нотўғри информация бериш ва фактларни ғаразгўйлик билан ёритиш, фактлар тўғрисида лом-мим демаслик, тамомила беҳаёлик билан ёлғон-яшиқ гапларни айтиш — буларнинг ҳаммаси ишга солинмоқда.

Шу сабабли ана шу туҳматчилик пропагандасининг бутун сохталигини билиб олишда совет кишиларига ёрдам бериш, бу пропаганданинг макрли методларини аниқ-равшан, конкрет ва ишонарли формада фош қилиб ташлаш, жаҳонда биринчи ғалаба қилган социализм мамлакати тўғрисидаги ҳақиқатни Ер юзидаги кишиларга маълум қилиш — ғоявий-тарбиявий ва информация ишининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шу билан бирга актуал проблемаларни ёритишга эътиборни сусайтириш, етарли даражада оператив иш олиб бормаслик, саволларнинг жавобсиз қолиши синфий душманимизгагина фойдали эканлигини ҳамиша эсда тутиш керак.

Кўпинча учраб турадиган расмиятчилик, қуруқ гап сотишга, пропаганда ишида ҳар қандай шаблонга мойиллик, материалларнинг суюқ, «расмий» услубда ёзилиши, умумий ҳақиқатлар устида ижодий фикр юритиш ўрнига, жонли ва оммабоп формаларни қидириб топиш ўрнига уларни ҳадеб қуруқ такрорлайвериш — катта камчилик бўлиб, тарбиявий ишнинг кишилар онги ва туйғуларига ўтказадиган таъсири самарадорлигини кўп жиҳатдан пасайтиради. Китобхоннинг, тингловчининг фикрини бойитадиган назарий умумлаштирмалар, чуқур ўйлаб жиддий анализ қилиш ўрнига баъзан дабдабабозлик, юзаки илмий тил билан гапириш йўлига ўтилади, аудитория билан гаплашганда яққол ва ишонарли далиллар келтириш ўрнига насиҳатгўйлик ва болахонадор гаплар рўкач қилинади. Буларнинг ҳаммасини практикадан узил-кесил чиқариб ташлаш керак.

КПСС меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни коммунизм учун курашнинг муҳим фронти, деб билади. Мамлакат иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий тараққиётининг бориши, ривожланган социализм имкониятларини тўла рўёбга чиқариш, Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсий йўлини амалга ошириш, унинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг муваффақиятларига тобора кўп боғлиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига идеологик, сиёсий-тарбиявий ишни яхшилаш, унинг самарадорлиги ва сифатини ошириш, форма ва методларини такомиллаштириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни, мавжуд камчиликларни йўқотишни топширди. Идеология иши ривожланган социализм талабларига, коммунистик қурилишнинг янги вазифаларига жавоб берадиган тарзда сифат жиҳатидан янада юксак даражага кўтарилиши лозим. В. И. Ленин таълим берганидек, халқ оммасининг онги ва активлигини узлуксиз ошириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилиш ҳар қачонгидек бундан буён ҳам партия ишининг негизи ва муҳим мазмуни бўлиб қолади. Ғоявий-тарбиявий ишни такомиллаштириш — барча партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Ҳар бир коммунист қаерда меҳнат қилишидан қатъий назар, Ленин партияси ғояларини пропаганда қилувчи ва амалга оширувчи сифатида иш кўриши, ўзининг бутун билимини, қалбининг бутун ҳароратини ана шу ғоят муҳим ишга бағишлаши лозим.

Партия ташкилотларининг, идеология муассасаларининг, пропаганда кадрлари ва активларнинг диққат эътибори сиёсий-тарбиявий ишнинг қуйидаги актуал вазифаларига қаратилиши зарур:

пропаганда ва агитациянинг илмий жиҳатдан юксак савияда бўлиши таъминлансин. Коммунистик идеалларнинг улуғворлиги, марксизм-ленинизмнинг зафарли кучи, КПССнинг Совет Ватани қудратини мустаҳкамлаш ва халқ фаровонлигини ўстириш соҳасида ҳормай-толмай бажараётган самарали ишлари, социализмнинг тарихий афзалликлари, унинг чинакам демократизми ва гуманизми очиқ-равшан кўрсатиб берилсин. Совет турмуш тарзи, ривожланган социалистик жамиятнинг ютуқлари, унинг аста-секин ўсиб, коммунистик жамиятга айланиш йўллари конкрет фактлар асосида ишонарли тарзда очиб берилсин. Назарий, бутун идеологик фаолиятда ижтимоий ривожланишнинг фан-техника революцияси таъсири билан алоқадор хусусиятларини ҳисобга олиш зарур. Ижтимоий-иқтисодий ва маданий қурилишнинг навбатдаги вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун, совет демократиясини янада ривожлантириш ва социалистик давлатчиликни мустаҳкамлаш учун нималар қилинаётгани ва нималар қилиш зарурлиги тушунтириб берилсин. Совет кишилари социалистик Ватан учун, СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги учун фахрланиш, миллий қадр-қимматни ва миллий маданиятни ҳурмат қилиш, миллатчиликнинг ҳар қандай кўринишларига мурosасизлик туйғуси руҳида тарбиялансин. Улуғ совет халқининг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлашга кўмаклашилсин;

пропаганда ва агитациянинг ишчанлиги ва конкретлиги, унинг ҳаёт билан, хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан боғланиши кучайтирилсин. КПССнинг халқ моддий фаровонлиги ва маданиятини оширишга қаратилган ижтимоий-иқтисодий сиёсати тушунтириб берилсин, социалистик мусобақа, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати ҳар томонлама ривожлантирилсин. Социализмнинг афзалликларини фан-техника революцияси ютуқлари билан бирга қўшишдан иборат тарихий вазифанинг муваффақиятли ҳал этилишига актив кўмаклашилсин, илғор тажриба, совет фани ва техникасининг муваффақиятлари умумлаштирилсин ҳамда кенг пропаганда қилинсин. Меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, топширилган иш учун масъулиятни ошириш йўлида, социалистик мулкни тежаб-тергаш ва эҳтиёт қилиб асраш учун, исрофгарчиликка, маҳкамачиликка ва маҳаллийчиликка қарши сабот билан курашилсин. Совет кишиси халқ хўжалик планларини бажаришда ўзининг шахсан қатнашиши, Ватан қудратини мустаҳкамлашнинг, коммунизм ғалабасининг ҳал қилувчи шарти бўлган фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг ижтимоий моҳиятини равшан англаши лозим;

пропаганда ва агитациянинг хужумкорлик характери ривожлантирилсин. Жамики янги ва илғор, истиқболли ташаббуслар ҳар томонлама қўллаб-қувватлансин, олға томон қилаётган ҳаракатимизга халақит бераётган иллатларга қарши кескин курашилсин. Новаторларнинг рекорд кўрсаткичлари — шунчаки бир мақсад бўлмай, балки омманинг меҳнат ғайратини меҳнат унумдорлигини оширишга сафарбар этишнинг энг муҳим воситаси эканлигига, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишнинг қудратли резерви эканлигига асосланиб иш кўрилсин. Меҳнатда, жамоат ҳаётида ташаббускорлик билан ижодий қатнашиш — инсоннинг ғоявий, гражданлик етуклиги кўрсаткичидир.

Жаҳон социализми, барча тараққийпарвар кучлар позицияларининг мустаҳкамланиши коммунистик қурилиш учун, империализм ва гегемонизмга, милитаризм ва реакцияга қарши идеология ҳужумини авж олдириш учун қулай шароитлар яратади.

(Давоми иккинчи бетда).

Энвер Алиев бошлиқ звено пахтакорлари ўтган йилги мураккаб оби-ҳаво шароитида ҳам ҳар гектар ердан 53,3 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишган эди. Бу йил эса улар 60 центнерлик хирмон учун курашмоқдалар. Энвер Алиевнинг ўзи баравж ривожланаётган ниҳолларга ишлов беришда намуна кўрсатаётир.

А. Абалян фотолари.

РАДИО КУНИ ШАРАФИГА

Радио ва телевидение журналистлари, газета, журналларнинг ходимлари, алоқачилар, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари 7 май куни Тошкентдаги Навоий номли театрга келишди. Бу ерда радио кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ў. Умаров очди.

Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетининг раиси У. Е. Иброҳимов доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИ

Ривожланган социализм шароитида партиямизнинг одамлар коммунистик онгини шакллантириш тўғрисидаги программавий мақсадларини рўёбга чиқариш учун кенг имкониятлар яратилган. Бизда яхши тайёргарлик кўрган кўп сонли идеология кадрлари бор. Мамлакатда замонавий техника билан таъминланган қудратли ахборот—пропаганда аппарати вужудга келтирилган. КПСС XXV съезди коммунизм сари бундан буёнги ҳаракатнинг равшан сиёсий йўлини, стратегияси ва тактикасини белгилаш билан бирга ҳозирги босқичдаги идеология ишининг асосий йўналишларини кўрсатди. «Партия ташкилотларининг тажрибаси бизга қандай йўлдан бориш кераклигини кўрсатиб бермоқда, —деди ўртоқ Л. И. Брежнев съездда қилган докладида.— Шу йўлдан борсак, идеология ишининг самарадорлигини оширишга эриша оламиз. Бу йўл—бутун тарбия ишини комплекс тарзда олиб бориш, яъни меҳнаткашлар турли группаларининг хусусиятларини ҳисобга олиб, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни бир-бири билан чамбарчас боғлаб олиб бориш йўлидир».

КПСС Марказий Комитети партия съезди қарорларини бажара бориб, идеология ишининг актуал масалалари юзасидан бир қанча қарорлар қабул қилди. Шу ҳужжатлар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладлари ва нутқлари, унинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» китоблари партия ташкилотлари учун чинакам ҳаракат қўлланмаси бўлиб қолди. Партия кўраётган тадбирлар орасида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори муҳим аҳамиятга эга бўлади. Бу қарорнинг баёни кеча матбуотда эълон қилинди.

Қарорда чуқур ва батафсил анализ қилиш асосида съезддан кейин партия ташкилотлари омманинг онгини ошириш учун кўп иш қилганликлари яққол кўрсатиб берилган. Масалан, сиёсий ва иқтисодий ўқув сезиларли равишда активлашди ва турмушга яқинлашди. Матбуот, телевидение, радио материаллари анча сермазмун, оператив ва тушунарли бўлиб қолди.

Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети қайд этганидек, бизда ахборот, ғоявий-тарбиявий ишни йўлга қўйишда ҳали кўп нуқсон ва камчиликлар, ҳатто ғоят жиддий камчиликлар бор. Асосий нуқсон шундан иборатки, бу ишнинг сифати совет кишиларининг ўсган билим ва маданий савиясига ҳамда талаб-эҳтиёжларига ҳамиша ҳам муносиб бўлиб тушмаяпти, ҳозирги совет жамиятининг социал-иқтисодий жараёнлари ва маънавий ҳаёти жадаллиги етарли равишда ҳисобга олинмаяпти. Халқаро майдонда ғоят кескин тус олган идеология курашининг характери баъзан лозим даражада эътиборга олинмаяпти.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш сингари мавзуларнинг матбуотда ва оммавий сиёсий ишда ёритилиши хусусида жиддий таъналар айтилди. Ижтимоий ҳаётимизнинг актуал масалаларини ошкора муҳокамага қўйишдан қўрқиш, ҳал этилмаган проблемаларни, кескин масалаларни хаспўшлаб, четлаб ўтиш, реал ҳаётимиздаги мавжуд камчилик ва қийинчиликлар ҳақида лом-мим демаслик каби ҳоллар ҳануз учраб турибдики, булар ҳозирги вазифаларга зиддир. Бундай ёндошиш, дабдабабозликка мойиллик ишга ёрдам бермайди, балки муштарак вазифаларимизнинг ҳал этилишини қийинлаштиради.

Расмиятчилик, жимжимадор ибораларга, пропаганда соҳасида турли-туман қолипчиликларга берилиш—тарбиявий ишнинг одамлар онги ва ҳис-туйғуларига таъсирчанлик самарадорлигини анча камайтирадиган катта камчиликдир. Назарий умумлашмалар чиқариш, чуқур ўйлаб жиддий анализ қилиш ўрнига баъзан дабдабабозликка, юзаки илмий тил билан гапириш йўлига ўтилади, яққол ва ишонарли далиллар келтириш ўрнига насиҳатгўйлик ва болахонадор гаплар ишга солинади.

Бу камчиликларнинг ҳаммасини қатъиян тугатиш лозим, дейилади қарорда. Идеология иши ривожланган социализм талабларига, коммунистик қурилишнинг янги марраларига мос келадиган сифат жиҳатидан янада баланд поғонага кўтарилиши лозим. КПСС Марказий Комитети партия ташкилотларининг, идеология муассасаларининг, пропаганда кадрлари ва активларининг диққат-эътиборини сиёсий тарбия ишининг қуйидаги актуал вазифаларига қаратди:

— пропаганда ва агитациянинг илмий жиҳатдан юксак даражада бўлиши таъминлансин;

— пропаганда ва агитациянинг таъсирчанлиги ва конкретлиги, унинг ҳаёт билан, хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан боғланиши кучайтирилсин;

— пропаганда ва агитациянинг жанговарлик характери ривожлантирилсин.

Шу муносабат билан ғоявий-тарбиявий ишимизнинг ҳамма соҳалари, идеология фронтининг барча отрядлари олдига катта талаблар қўйилади. Оммавий ахборот воситаларининг фаолиятини, оғзаки пропаганда ва агитацияни, одамларни меҳнат коллективларида ва истиқомад жойларида тарбиялашни анча яхшилаш лозим. Қарор асосида касаба союзлари, комсомол, маориф ва маданият органлари, ижодий союзлар ва олимлар кўп иш қилишлари керак бўлади.

Ғоявий-тарбиявий ишни такомиллаштириш — партия ташкилотларининг энг муҳим бурчидир. Ҳар бир коммунист, қаерда меҳнат қилмасин, Ленин партияси ғояларининг ташвиқотчиси ва тарғиботчиси бўлиб майдонга чиқиши, бу ғоят муҳим ишга ўзининг бутун билимини, бутун қалб кучини сарфлаши лозим. Қарор партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига идеология, сиёсий тарбия фаолиятини яхшилаш самарадорлиги ва сифатини ошириш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш вазифасини юклайди. Ўртага қўйилган вазифаларни комплекс ҳал этиш мақсадида партия, совет, жамоат ва хўжалик органларининг иш ғайратларини яхшироқ мувофиқлаштириш муҳимдир, бу эса аҳоли барча группаларини ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашнинг бирлигини амалда таъминлашга ёрдам беради.

Илмий марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш идеология ишимизнинг ўзаги бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ҳар бир кишидаги революцион назария ва КПСС сиёсати тўғрисидаги билим эътиқодга, ҳаётдаги актив позицияга айланиши, бу позиция ёт идеологиянинг ҳар қандай кўринишларига қарши бўлиши лозим.

Партия меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни коммунизм учун курашнинг муҳим фронти, деб билади. Мамлакат иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва маданий ривожининг бориши, ленинча ташқи сиёсат йўлининг рўёбга чиқиши бу соҳадаги муваффақиятларга тобора сезиларли даражада боғлиқ бўлиб қолмоқда. Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети қарорини бажариш борасида аниқ мақсадни кўзловчи жанговар ишни авж олдириб, коммунистик қурилишда янги муваффақиятларга кўмаклашаверадилар.

(«ПРАВДА» газетасининг 7 майдаги бош мақоласи).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

КПССнинг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсат йўлини, реал социализмнинг муваффақиятларини бундан буён ҳам тинимсиз пропаганда қилиш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари билан, халқаро ишчилар синфи билан, миллий озодлик ҳаракати билан бирдамликни мустаҳкамлаш, қардош партиялар билан идеологик ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш лозим. Социалистик мамлакатлар ҳаётининг бутун хилма-хиллигини мунтазам равишда ёритиш, қардош партияларнинг актуал ижтимоий муаммоларни ҳал этиш соҳасидаги конкрет ижобий тажрибасига, қардош давлатларнинг сиёсий, идеологик, иқтисодий ҳамкорлигига, улар ўртасидаги муносабатларнинг тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли характерига алоҳида эътибор бериш лозим. Қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг империализмга ва янги уруш хавфига қарши, коммунизм идеаллари учун, ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг туб манфаатлари учун, ижтимоий тараққиёт учун фидокорона кураши мунтазам равишда ёритилсин.

«Совуқ уруш»ни, халқаро кескинликни кучайтиришни, дунёни ядро фалокати ёқасига олиб бориб қўйиш хавфини туғдираётган қуролланиш пойгасини тарғиб қилаётган империалистларни зўр қатъият билан фош қилиб ташлаш зарур. Ҳозирги капитализмнинг халққа қарши, инсон зотига қарши моҳияти, янги мустамлакачилик сиёсатининг талончилик характери, «ҳуқуқлар» ва «эркинликлар»ни ҳимоя қилувчи риёкорларнинг ҳақиқий башараси очиб ташлансин. Пекин ҳукмдорларининг гегемончи буюк давлатчилик йўли, уларнинг агрессив интилишлари, империализм, реакция ва уруш кучлари билан бирлашиб кетганлиги фош этилсин. Империализм ва унга гумашталик қилаётганларнинг идеология соҳасидаги ғаламисликларига ўз вақтида муносиб зарба берилсин. Оппортунизм ва ревизионизмнинг ҳар қандай формаларига қарши изчил кураш олиб борилсин.

Синфий душманнинг кўпорувчиликдан иборат сиёсий ва идеологик фаолиятига, унинг социализм шаънига қутуриб ёғдираётган туҳматига ўз сафларимизнинг мустаҳкам жипслигини, қудратли ғоявий бирлигини, ҳар бир совет кишисининг чуқур эътиқоди ва сиёсий сергаклигини, унинг Ватанни, социализм революцион ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёрлигини қарама-қарши қўйиш — бизнинг бурчимиздир.

Совет кишиларида илмий дунёқарашни, партия ишига, коммунистик идеалларга астойдил содиқликни, социалистик Ватанга муҳаббатни, пролетар интернационализмини шакллантириш идеологик, сиёсий-тарбиявий ишнинг ўзаги бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Партия ўқиши, иқтисодий таълим, комсомол сиёсий маорифи системасида, пропаганданинг оммавий шаклларида К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарларини, КПСС тарихини, партиянинг XXIII, XXIV, XXV съездлари ҳужжатларини, ўртоқ Л. И. Брежнев, партиянинг бошқа раҳбарлари асарларини чуқур ўрганишни таъминлаш керак. Бунда КПССнинг марксизм-ленинизм принципларига содиқлиги, партиянинг илмий коммунизм назарияси ва практикасини ижодий ривожлантириш соҳасидаги тинимсиз коллектив фаолияти таъкидлансин. Революцион назария, партия сиёсати соҳасидаги билимлар совет кишиларининг эътиқодига, коммунизм учун ёт идеологиянинг ҳар қандай кўринишларига қарши матонатли курашчининг ҳаётдаги актив позициясига, ривожланган социализмнинг актуал проблемаларини ҳал этиш йўлидаги ҳаракат қўлланмасига айланиши лозим.

Сиёсий ва иқтисодий ўқишнинг муваффақияти пропагандист кадрларнинг назарий ва методик савиясига батамом боғлиқдир. Пропагандистларни моҳирона танлаш, ўқитиш ва тарбиялаш, уларга кун сайин ғамхўрлик ва меҳрибонлик қилиш — барча партия комитетларининг бурчидир. Тарбиявий ишнинг мазмуни ва натижалари учун юксак масъулият туйғуси, одамлар билан ишлашнинг янги форма ва методларини ижодий излаш пропагандистларга, идеология ходимларига хос хусусият бўлиши керак.

Қарорда коммунистларга марксизм-ленинизмни ўқитиш системасини такомиллаштиришга, пропагандист кадрларнинг назарий ва методик савиясини оширишга доир бир қанча тадбирлар кўзда тутилган.

КПСС Марказий Комитети коллективлардаги ва истиқомат жойларидаги оммавий-сиёсий ишни сабот билан такомиллаштиришни партия комитетлари зиммасига юклади. Агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, лекторлар ва докладчиларнинг состави илғор ишчилар, колхозчилар, олимлар, мутахассислар, маданият арбоблари орасидаги коммунистлар ва комсомоллар ҳисобига мустаҳкамлансин. Агитация-пропаганда активлари билан ишлаш яхшилансин, оммавий-сиёсий ишнинг моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш чоралари кўрилсин, сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг, ахборот марказларининг роли оширилсин. Кўргазмали агитация воситаларидан тобора активроқ фойдаланилсин, бу ишда маълум бир мезонга риоя қилинсин ва бадиий дид билан иш тутилсин.

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети, иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари аъзолари, раҳбар партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик кадрлари иштирокида ягона сиёсий кун ўтказиш практикасини маъқуллади.

Ҳаётда рўй бераётган проблемаларга актив жавоб бериш зарур, деб таъкидланади қарорда. Меҳнаткашларни қизиқтираётган биронта масала жавобсиз қолмаслиги одат тусига киритилиши керак. Ички ва халқаро турмушнинг энг зарур масалалари, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун кураш, интизомни ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, жамият манфаатларига зид кўринишларга, душман идеологияси ва аҳлоққа нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш лекция ва оммавий-сиёсий ишнинг марказида туриши лозим.

КПСС Марказий Комитети марксизм-ленинизмни, КПССнинг тарихий тажрибасини пропаганда қилиш савиясини, матбуот материалларининг, телекўрсатув ва радиоэшиттиришнинг ғоявий мазмуни ҳамда таъсирчанлигини кўтаришни партия комитетлари, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг раҳбарлари зиммасига юклади. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлиларнинг ҳаёти атрофлича ёритилсин, экономика, фан ва маданиятнинг энг муҳим ютуқлари кўрсатиб берилсин. Иқтисодий ва маданий қурилишнинг, халқаро турмушнинг етук масалалари газетхонлар, тингловчилар муҳокамасига қўйилсин. Партия, давлат, хўжалик органлари ва жамоат ташкилотлари ишида ленинча ошкоралик принципининг амалда рўёбга чиқарилиши таъминлансин. Принципиал, ошкора ва конструктив танқид ҳамда ўз-ўзини танқидни ривожлантиришга кўмак берилсин. Фактларни ёритишга қатъий ва холисона ёндашиш учун, ижобий ва танқидий фикрларнинг асосланган бўлиши учун масъулият оширилсин. Ишчи-деҳқон мухбирлари ҳаракатининг янада ривожлантирилиши таъминлансин. Редакцияга тушадиган ҳамма хатларга диққат-эътибор билан қаралсин, ички ва халқаро масалалар хусусида меҳнаткашларнинг фикрлари, хатларнинг обзорлари мунтазам равишда эълон қилиб турилсин, редакция почтасини анализ қилиш ва шарҳлаш учун партия, совет, хўжалик раҳбарлари жалб этилсин. Министрлар, марказий ва республика идораларининг раҳбарлари муҳим проблемалар юзасидан матбуотда, телевидение ва радиода мунтазам равишда қатнашиб туришлари, меҳнаткашларнинг саволларига жавоб беришлари зарур, деб топилди. Танқидий сигналлар юзасидан, шунингдек, илғор тажрибани очиб берувчи материаллар юзасидан шу тажрибани ҳамма жойда жорий этиш мақсадида албатта амалий тадбирлар кўрилишига ва шу тадбирларнинг эълон қилинишига эришилсин.

Ички ва халқаро турмуш тўғрисидаги хабарларнинг тематикаси, ҳажми ва географияси анча кенгайтирилсин, газета ва журналларда эълон қилинаётган материалларнинг, телекўрсатувлар ва радиоэшиттиришларнинг маълумот бериш даражаси оширилсин. Жанрларнинг хил ва турлари кўпайтирилсин, услубга, тилга алоҳида эътибор берилсин, эзмалик ва расмиятчилик бартараф этилсин, материалларнинг оперативлиги, ишонарлилиги ва жозибадорлиги тўғрисида ғамхўрлик қилинсин. Кўпчилик оилалар камида учта газета олишини, телекўрсатувларни мунтазам томоша қилиши ва радио тинглашини ҳисобга олиб, нашрларнинг бир-бирининг такрори бўлмаслигига ҳаракат қилинсин. Газеталар, журналларнинг ўз «қиёфаси» бўлиши, ўзининг асосий мавзулари доираси бўлиши, материалларни ўз профилига хос услубда тортиқ қилиши ва безатилиши лозим. Бу соҳада ТАССга, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитетига ҳам конкрет топшириқлар берилди.

СССР Журналистлар союзи, газета ва журналлар, телевидение ва радиоэшиттириш редакциялари, нашриётлар ижодий ҳаётни активлаштирсинлар, иш тажрибасини ўрганишни йўлга қўйсинлар, ижодий конкурслар ўтказсинлар.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетлари зиммасига ғоявий-тарбиявий иш вазифаларини комплекс ҳал этиш мақсадида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишнинг перспектив ва йиллик планларини ишлаб чиқиш вазифасини юклади, бу планларда аҳоли барча группаларини ғоявий-сиёсий, меҳнат ва аҳлоқий тарбиялаш бирлигини таъминлаш учун партия, совет, жамоат ва хўжалик органларининг куч-ғайратлари мувофиқлаштирилсин. Шу билан бирга жамоатчилик фикрини чуқур ва атрофлича ўрганишга, социологик тадқиқотларга алоҳида эътибор берилсин. Ҳар бир партия ташкилотида, ҳар бир коллективда ғоявий-тарбиявий ишнинг юксак савияда бўлиши таъминлансин. Ҳар бир кишига нисбатан принципиаллик, ўртоқларча талабчанлик ва меҳрибонлик муҳити вужудга келтирилсин, унинг онги ва дилига йўл топилсин. Хўжалик фаолиятининг тарбиявий оқибатлари учун раҳбар кадрларнинг масъулияти оширилсин. Бошланғич партия ташкилотлари, партия группалари кундалик ғоявий-тарбиявий фаолиятнинг марказлари бўлиб қолиши, коллективни жипслаштириши, одамлар билан якка тартибдаги ишни моҳирона олиб бориши, уларнинг социал ва меҳнат активлигини рағбатлантириши, меҳнат ва турмуш маданиятини ошириши, янгилик туйғусини ривожлантириши керак. Меҳнаткашларнинг барча группалари ўртасидаги тарбиявий ишнинг ҳолати учун партия комитетлари тармоқ бўлимларининг масъулияти оширилсин. Ёшларни, ўсиб келаётган авлодларни тарбиялашни ҳар томонлама такомиллаштириш тўғрисида барча партия ташкилотлари доимий ғамхўрлик ва меҳрибонлик қилишлари лозим. Бу ишда партия ҳар бир аъзосининг роли ва масъулияти оширилсин.

Саноатда, қишлоқ хўжалигида, қурилишда, транспортда социалистик мусобақанинг меҳнатни ташкил этишдаги илғор формаларининг тарбиявий имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланилсин. Меҳнаткашлар мусобақа қандай бораётганлиги тўғрисида ўз вақтида ва батафсил хабардор қилиб турилсин, уларнинг профессионал ва маданий савияси ўсиши тўғрисида ғамхўрлик қилинсин, одамларнинг эҳтиёжлари ва талабларига сезгирлик билан қаралсин, меҳнат коллективи аъзоларининг фикри ҳурмат қилинсин. Мусобақа якунларини чиқариш вақтида ишлаб чиқариш кўрсаткичларигина эмас, шу билан бирга тарбиявий ишнинг аҳволи ҳам албатта ҳисобга олинсин.

Қишлоқ аҳолиси ўртасида ғоявий-тарбиявий ишни янада кучайтиришга эришиш зарур. Қишлоқ меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама ва узлуксиз ривожлантириш, дон, гўшт, сут, пахта, картошка, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтириш учун юксак масъулият руҳида тарбиялансин. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини индустриялаш, қишлоқда катта-катта социал ўзгаришларни амалга ошириш шароитида қишлоқ меҳнатчиларининг умумий таълим, профессионал ва маданий савиясини ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилинсин. Ёшлар қишлоқ хўжалик касбларига муҳаббатли қилиб тарбиялансин, уларнинг колхоз ва совхозларда ишлашдан иборат ватанпарварлик интилиши ривожлантирилсин ва қўллаб-қувватлансин.

КПСС Марказий Комитети партия комитетларига планларни бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этишда, ғоявий-тарбиявий ишларни яхшилашда, аҳолини хабардор қилишда маҳаллий матбуот, телевидение ва радионинг роли ҳамда масъулиятини оширишни; партия комитетлари идеология комиссияларининг фаолиятини активлаштириш, уларга коллективларда ва истиқомат жойларида ғоявий-тарбиявий ишларни координациялаш, янги форма ва методларни қидириб топиш, қабул этилаётган қарорларнинг бажарилиши устидан контроллик қилиш вазифасини юклашни; атеистик тарбияни кучайтириш борасидаги конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишни таклиф этди. Диний хурофотларга қарши курашда коммунистлар билан комсомолларнинг масъулияти оширилсин.

Қарорда марксизм-ленинизм назарияси актуал проблемаларини, идеология иши масалаларини ишлаб чиқишни кучайтириш зарурлиги кўрсатиб ўтилади. Олимларнинг эътиборини қуйидаги проблемаларга жалб этиш мақсадга мувофиқ деб топилди: етук социализм шароитида КПССнинг идеологик фаолияти; идеология ишининг самарадорлиги ва сифатини ошириш йўллари; меҳнаткашларнинг турли группаларида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш; ҳаётда актив позицияда туриш аҳлоқий тарбиянинг жуда муҳим вазифаси; меҳнат коллективининг тарбиявий вазифалари; тарбия соҳасидаги бутун ишни йўлга қўйишга комплекс ёндашиш методологияси; жамоатчилик фикрини ўрганиш; ҳозирги босқичда халқаро майдондаги идеологик курашнинг хусусиятлари ва методлари. Жамият маънавий турмушини чуқур анализ қилиш, сиёсий-тарбиявий ишларни янада такомиллаштириш соҳасида илмий асосланган тавсияларни ишлаб чиқиш — тадқиқотларнинг асосий вазифасидир.

Қарорда ишдаги камчиликларни тузатишда танқид ва ўз-ўзини танқиднинг муҳим роли, уларнинг тарбия соҳасидаги аҳамияти таъкидланади. Партия комитетлари, совет, касаба союз, комсомол органлари, министрликлар ва идоралар меҳнаткашларнинг танқидий фикр-мулоҳазаларига, матбуотда босилган мақолаларга ишчанлик билан оператив суратда эътибор беришлари, иқтисодий қурилиш ва коммунистик тарбиянинг, ижтимоий турмушнинг муҳим масалалари ўртага қўйилган материалларни принципиал муҳокама этишлари, танқидни бўғиш фактларидан ҳаммани хабардор қилишлари лозим.

Совет касаба союзлари, дейилади қарорда, бошқариш мактаби, коммунизм мактаби бўлиши, ижтимоий турмушнинг ҳал қилувчи соҳаси — ишлаб чиқаришда демократияни амалга оширишга актив кўмаклашиши керак. Социалистик мусобақа формаларини, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини такомиллаштириш, интизомни мустаҳкамлашга, меҳнат унумдорлигини оширишга қатъият билан эришиш, меҳнаткашларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, социал-маиший масалалар билан чуқурроқ ва зўр ғайрат билан шуғулланиш — совет касаба союзларининг юксак бурчидир. Тарбиявий ишнинг самарадорлиги социал-маиший масалаларнинг муваффақиятли ҳал этилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Корхоналарнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари билан биргаликда ишлаб чиқаришда ҳам, шунингдек, ғоявий-тарбиявий ишларда ҳам меҳнат коллективларининг ролини оширишга эришилсин.

Қарорда уқтириб ўтиладики, ВЛКСМ Марказий Комитети, комсомол комитетлари Лениннинг «Коммунизмни ўрганайлик» деган ўлмас васиятини сабот ва изчиллик билан амалга оширишлари, ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVIII съездида ўртага қўйган вазифаларни бажариш учун курашишлари лозим. Ёшларнинг ҳамма группалари ғоявий тарбия билан қамраб олинсин, улар партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида, коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялансин. Бунда ёшларнинг талаб-эҳтиёжлари, уларнинг маълумот ва профессионал тайёргарлик даражаси ўсиб бораётганлиги эътиборга олинсин.

Йигит ва қизларни сиёсий, меҳнат ва ахлоқий жиҳатдан чиниқтиришни кучайтириш, уларни билимга, маданиятга, профессионал маҳоратга иштиёқ, халқ мулкини авайлаб асраш руҳида тарбиялаш ҳар бир комсомол ташкилотининг конкрет жанговар иши бўлиб қолмоғи лозим. «Ёшларнинг ғайрат шижоати ва ижодкорлиги — самарадорлик ва сифат беш йиллигига бағишланади» шиори остида ватанпарварлик ҳаракатини ривожлантириш, студентлар отрядларининг, мактаб ўқувчилари меҳнат бирлашмаларининг ишини такомиллаштириш зарур. Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаларини комплекс ҳал этишда ленинча синовнинг роли оширилсин. Пионерлар, ўсмирлар, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари билан ишлашга комсомоллар тобора актив жалб этилсин.

Партия комитетлари, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР спорт комитети, ДОСААФ Марказий Комитети оммавий-физкультура ҳаракатини кучайтириш, спорт маҳоратини ошириш, физкультурачилар ва спортчилар ўртасидаги тарбиявий ишни яхшилаш учун қўшимча тадбирларни кўришлари керак. Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, йигитларни ҳарбий хизматга тайёрлаш кучайтирилсин.

Социализм тақдири учун, Ватаннинг равнақ топиши ва хавфсизлиги учун тарихий масъулият ҳиссини ёш авлодга сингдириш — партия ва комсомол ташкилотларининг бурчидир.

Мудофаа министрлигига, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасига Совет Қуролли Кучларининг тарбиявий ролини янада кучайтиришга қаратилган тадбирларни амалга ошириш топширилди. Армия ва флотнинг шонли анъаналари кўпайтирилсин. Армия ва флотда хизмат қилиш меҳнат ва ҳарбий малаканинг, маънавий поклик ва мардлик, ватанпарварлик ва ўртоқликнинг ажойиб мактабидир. Совет жангчилари совет кишиларининг тинч меҳнатини таъминлаш, тинчлик ва социализм ишини ҳимоя қилиш соҳасидаги ўз бурчини чуқур англашлари лозим.

КПСС Марказий Комитети СССР Маориф министрлиги, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, СССР Педагогика фанлари академияси олдига таълим ва тарбия жараёнларининг узвий бирлигига, ўқувчилар билан студентларда илмий дунёқарашнинг, юксак ахлоқий-сиёсий ва меҳнатсеварлик фазилатларининг шаклланишига эришиш вазифасини қўйди. Ўқувчи ёшларда сиёсий билимларга иштиёқ уйғотилсин, уларнинг ижтимоий активлиги ҳар томонлама ривожлантирилсин. Мактабдан ташқари ишларни, техникавий ва бадиий ижодиётни, физкультура ва спортни янада ривожлантириш тадбирлари кўрилсин.

Қарор оила, мактаб, жамоатчиликнинг алоқасини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, педагог кадрлар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш, устоз, ўқитувчи, мастер, мураббийнинг обрў-эътиборини юқори кўтариш, меҳнат коллективларининг мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларига оталиқ қилишни кучайтириш зарурлигига эътиборни жалб қилади.

Партия ташкилотлари, маданият органлари, идеология муассасалари ва идоралари, ижодий союзлар олдига ижодкор зиёлиларнинг ғоявий-сиёсий тарбиясини ва марксча-ленинча маълумотини такомиллаштириш вазифаси қўйилди. Ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, театр ва кино арбобларини, журналистларни юксак ғоявийлик, гражданлик руҳида тарбиялаш, уларнинг ижодий активлигини ривожлантириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилинсин. Совет халқининг қаҳрамонона зафарларини, социалистик жамиятни ривожлантириш проблемаларини талантли тасвирловчи, ғоявий мухолифларимизга қаттиқ зарба берувчи адабиёт ва санъатнинг янги салмоқли асарларини яратишга эътибор берилсин. Адабиёт ва санъат ривожининг тенденцияларини анализ қилишда, асарларга талабчанлик билан ўртоқларча баҳо беришда, ёш ижодкор кадрларни тарбиялашда ижодий союзларнинг фаолияти активлаштирилсин; театрлар, музика коллективлари фаолиятига, тасвирий санъатнинг, бадиий ҳаваскорликнинг аҳволига шу позицияларда туриб чуқур эътибор берилсин, уларни янада ривожлантириш тўғрисида бутун чоралар билан ғамхўрлик қилинсин.

Қарорда идеология ишининг мавжуд моддий базасини кенгайтириш ва ундан фойдаланишни яхшилаш юзасидан бир қанча тадбирлар кўзда тутилган. Шу мақсадда, дейилади, жумладан қарорда, мамлакатда мавжуд барча саройлар, клублар, кутубхоналар, заллар, стадионлардан улар қайси идорага қарашли эканлигидан қатъий назар, сиёсий-тарбиявий, маданий-оммавий ва спорт ишларини авж олдириш учун ниҳоятда самарали фойдаланиш зарур. Мавжуд базадан самарали фойдаланиш учун масъулият маҳаллий партия ва совет органлари зиммасига юклансин. Халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, маданият ва спорт органлари барча мавжуд маданият муассасаларини, спорт иншоотларини тартибга келтириб қўйсинлар, янги қурилиш планларининг бажарилишини таъминласинлар.

КПСС Марказий Комитети СССР Министрлар Советига, СССР Госпланига, манфаатдор министрликлар ва идораларга пропаганданинг моддий-техника базасини кенгайтириш ва такомиллаштириш соҳасидаги конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш вазифасини топширди.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область партия комитетларига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, министрликлар ва идораларга мазкур қарор қандай бажарилаётганлигини 1979 йил декабрида ва 1980 йил декабрида маълум қилиш топширилди.

Қарорда КПСС Марказий Комитети партия XXVI съездини кутиб олишга ҳозирлик кўраётган барча партия ташкилотлари ушбу қарорни бажариш соҳасида жанговар собитқадам ташкилотчилик иши ва сиёсий ишни авж олдириб юборадилар, идеологик фаолият, сиёсий-тарбиявий фаолиятнинг сифати ва самарадорлигини янада оширишни, коммунистик қурилиш вазифалари муваффақиятли ҳал этилишини таъминлайдилар, деб қатъий ишонч билдиради.

МАРКСИЗМНИНГ БУЮК АСАРИ

[В. И. ЛЕНИН «МАТЕРИАЛИЗМ ВА ЭМПИРИОКРИТИЦИЗМ» АСАРИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН]

ШУ кунларда В. И. Ленин «Материализм ва эмпириокритицизм» асарининг 70 йиллиги кенг нишонланмоқда. Бу асарда Ленин диалектик ва тарихий материализм позицияларини муросасиз қаттиқ туриб ҳимоя қилди, энг янги табииёт илми кашфиётларини фалсафий жиҳатдан чуқур умумлаштирди, ижтимоий фикрни ижтимоий практикада, ҳозирги замон фани ютуқларида жуда яхши тасдиқлайдиган янги хулосалар билан бойитди. Шу сабабли улуғ доҳийнинг мазкур асари марксистик философия тараққиётида ўзига хос муҳим бир босқични ташкил этади.

Асар икки революцияни — 1905—1907 йиллардаги сиёсий революция билан табиатшунослик ва физикада юз берган революцияни фалсафий жиҳатдан умумлаштириш асосида яратилди.

Маълумки, бу даврда биринчи рус революцияси мағлубиятга учраб, Столипин реакциясининг оғир йиллари бошланиб кетган эди. Контрреволюция ва буржуазиянинг бирлашган кучлари пролетариатнинг сиёсий ва оммавий ташкилотларига қарши террор ва репрессияни кучайтириш билан чекланмай идеология фронтида ҳам ҳужумга ўтди. Марксизмга ва унинг назарий асоси — диалектик ва тарихий материализмга қарши «танқид» авж олдириб юборилди. Бу мунофиқона танқид ўша вақтда Ғарбий Европада кенг тарқалган идеалистик эмпириокритицизм философиясининг илм-фанга, материализмга қарши умумий ҳужуми билан қўшилиб кетди.

Эмпириокритицизм («Танқидий тажриба») философиясининг асосчилари австриялик физик, философ Эрнст Мах ва немис философи Рихард Авенариус эдилар. Махистлар моддий дунё киши онгидан ташқарида, киши онгига боғлиқ бўлмаган ҳолда яшашини ҳамда табиат, жамият ривожининг қонунларини инкор қилдилар. Улар «материя», «сабабият», «зарурият» каби фалсафий категорияларни «илмий эмас», деб даъво қилдилар.

Буларнинг ҳаммаси марксистлар олдига кечиктириб бўлмайдиган қуйидаги энг муҳим, тарихий вазифаларни қўйди: биринчидан, марксизм ва унинг назарий асосларини қатъий ҳимоя қилиш ва фалсафий идеализмни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтириш; иккинчидан, Ф. Энгельс вафотидан кейинги даврда, фан оламида, айниқса физикада очилган янги, илмий кашфиётларни ишчилар синфининг кураш тажрибалари асосида фалсафий жиҳатдан умумлаштириш; учинчидан, Коммунистик партиянинг назарий асосларини такомиллаштириш ва шу асосда диалектик — тарихий материализмни янада ривожлантириш лозим эди. Бу вазифаларни В. И. Ленин «Материализм ва эмпириокритицизм» асарида шараф билан бажарди.

Асарнинг дастлабки уч боби эмпириокритицизмнинг билиш назариясини танқид қилиш ва диалектик материализмнинг билиш назариясини асослаш ҳамда ривожлантиришга бағишланган. Бунинг сабаби шунда эдики, империализм даврида фалсафа фронти соҳасида материализм билан идеализм ўртасидаги курашнинг маркази асосан гносеология соҳасига кўчирилган эди. Гносеология — билиш назариясининг барча масалаларида,— деган эди В. И. Ленин,— материализм билан идеализм ўртасида муросасиз кураш боради, бу кураш асосида эса материя бирламчими ёки онг бирламчими, деган савол ётади.

Махистлар инглиз субъектив идеалистлари Беркли билан Юмнинг изидан бориб, киши онгидан мустақил тарзда мавжуд бўлган объектив реалликни ҳам, табиатни инсонгача мавжуд эканлигини ҳам инкор қилдилар; дунё сезгилар комплексидан иборат, деб ишонтирмоқчи бўлдилар, табиат, материя бирламчи эмас, балки онг, сезгилар бирламчидир, деб ҳисобладилар. Махистлар материализмга, фанга, практикага қарама-қарши ўлароқ, мия — тафаккур органи эмас, тафаккур — миянинг маҳсули ва ҳатто унинг физиология функцияси ҳам эмас, деб даъво қилиб чиқдилар. Уларча инсон мия бўлмаса ҳам фикр қила олар эмиш. Ленин махистларнинг бу кулгили фалсафасини танқид қилиб, уни миясиз фалсафа, деб атаган эди. У ўз асарида, Ф. Энгельснинг «Анти-Дюринг», «Людвиг Фейербах ва немис классик фалсафасининг охири» деган китобларидан кўплаб далиллар келтиради, Энгельснинг тафаккур ва онг инсон миясининг маҳсулидир, ўзимиз ҳам мансуб бўлган, биз ҳиссимиз билан идрок қиладиган моддий дунё бирдан-бир ҳақиқий дунёдир, бизнинг онгимиз ва тафаккуримиз қанчалик ғайри-табиий бўлиб кўринса ҳам, моддий, жисмоний онгнинг, миянинг маҳсулидир, деган материалистик қарашларини асослаб, фалсафанинг асосий масаласини тўғри ва илмий ҳал қилиш намунасини кўрсатади.

Владимир Ильичнинг фандаги буюк хизматларидан бири шундаки, у марксизмга ва табиатшуносликнинг янги ютуқларига суяниб, диалектик материализмнинг асосий категорияларидан бири бўлган материянинг фалсафий тушунчасини мукаммал таърифлаб берди. **«Материя объектив реалликни ифодалайдиган философик категория бўлиб, бу объектив реалликни инсон ўз сезгилари билан идрок қилади, бу объектив реаллик бизнинг сезгиларимизга боғлиқ бўлмаган ҳолда мавжуддир, бизнинг сезгиларимиз ундан копия олади, сурат олади ва уни акс эттиради».**

В. И. Ленин асарида материянинг яшаш шакллари бўлган — ҳаракат, фазо ва вақт ҳақидаги диалектик материализм таълимотини ҳам ҳар томонлама чуқур асослаб берди ва ривожлантирди, материя, ҳаракат, фазо, вақт ажралмас, ўзаро диалектик бирликда эканлигини исботлади. «Оламда,— деб ёзган эди Ленин,— ҳаракат қилувчи материядан бошқа ҳеч нарса йўқдир, ҳаракат қилувчи материя эса фақат фазо ва вақтда ҳаракат қилади».

В. И. Ленин фан соҳасидаги янги кашфиётлардан танқидий-ижодий тарзда фойдаланиб, ўз асарида материалистик билиш назариясини янада ривожлантирди, моддий олам ва унинг ривожланиш қонунларини билиш мумкинлигини исботлади; инъикос назариясини, воқеликни билишнинг диалектик йўлини ва ҳақиқат тўғрисидаги марксистик таълимотни чуқур асослаб берди.

Эмпириокритиклар ва уларнинг Россиядаги мухлислари философия бош масаласининг иккинчи томонини талқин этишда (яъни, одам моддий олам ва унинг қонуниятларини била оладими ва билиш процесси қай тарзда юз беради? деган масалада) субъектив идеализм мавқеида турдилар. Улар инглиз файласуфи Юм билан немис файласуфи Кант назариясига ёпишиб олиб, объектив олам ва унинг қонуниятларини билиш мумкинлигини инкор этдилар, дунё фақат сезгиларимиздагина мавжуддир, сезгиларимиздан ташқаридаги нарсалар ва ҳодисаларнинг моҳиятини биз била олмаймиз, деб даъво қилдилар. В. И. Ленин ўз асарида бу даъволарга зарба бериб, уларнинг реакцион моҳиятини фош қилиб ташлади. У фан учун, фалсафа учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлган қуйидаги уч асосий хулосани чиқарди:

биринчидан, нарсалар бизнинг онгимизга боғли бўлмаган ҳолда, биздан ташқарида мавжуддир; **иккинчидан,** ҳодиса билан билиш ўртасида ҳеч қандай принципиал фарқ йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас; фақат билиб олинган нарса билан билиб олинмаган нарса ўртасида фарқ бор, холос; **учинчидан,** фаннинг ҳамма соҳаларида бўлгани сингари, билиш назариясида ҳам диалектик тарзда фикр юргизмоқ керак, яъни билишимизни тайёр ва ўзгармас билиш, деб фараз қилмасдан, балки билишнинг билмасликдан қай тариқа юзага келишини, мукаммал ва аниқ бўлмаган билишнинг қай тариқа мукаммалроқ ва аниқроқ бўла боришини текшириб кўрмоқ керак. Бу уч хулоса диалектик материализм билиш назариясининг илмий негизини ташкил этади.

Владимир Ильичнинг фан тараққиётидаги хизматларидан яна бири шундаки, у «Материализм ва эмпириокритицизм» китобида ҳақиқат тўғрисидаги материалистик таълимотни ҳам ҳар томонлама ривожлантирди, объектив ҳақиқатнинг моҳиятини, нисбий ва абсолют ҳақиқатлар диалектикасини чуқур таҳлил қилиб берди. Ленин бундай деб ёзган эди: **«...инсон тафаккури ўз табиатига кўра бизга абсолют ҳақиқатни очиб бера олади ва бераётир, бу абсолют ҳақиқат нисбий ҳақиқатлар мажмуидан таркиб топади. Илм-фан тараққиёти ҳар бир босқич абсолют ҳақиқатнинг бу мажмуига янги зарралар қўшиб туради, лекин ҳар бир илмий қоиданинг ҳақиқат доираси нисбий бўлиб, билимнинг янада ўсиб бориши билан гоҳ кенгайиб, гоҳ торайиб туради».**

В. И. Ленин ўз асарида билиш процессининг асоси бўлган практиканинг роли ва аҳамияти ҳақидаги масалани ҳам илмий асосда ишлаб чиқди. Махистлар практика билан билиш назариясининг ўзаро боғлиқлигини тушунмадилар ва бу масалаларни бир-бирига мутлақо боғлиқ бўлмаган икки хил масаладир, деб ҳисобладилар. Ленин махистларнинг ана шу метафизик қараши ғайри илмий эканлигини кўрсатиб берди. Ҳаёт, практика нуқтаи назари билиш назариясининг биринчи ва асосий нуқтаи-назари бўлмоғи керак. Билиш назариясига практиканинг қўшилиши муқаррар равишда материализмга олиб келади. Практика ҳақиқатни билишнинг объектив критерияси (мезони)дир. Инсон ўз идеялари, тушунчалари, фан берган билимларнинг объектив тўғрилигини ўз практикасидагина исбот қилади.

Маълумки, XIX асрнинг охири, XX асрнинг бошларида табиийётшуносликда, айниқса физика ва химияда буюк ихтиролар қилинди: рентген ва катод нурларининг очилиши, радиоактивлик ҳодисасининг кашф этилиши, шу асосда материя тузилишининг янги электрон назарияси яратилиши ва фан соҳасида очилган бошқа кашфиётлар шулар жумласидандир. Бу кашфиётлар материянинг тузилиши ва ҳоссалари ҳақидаги эски тасаввурларни остин-устун қилиб юборди, классик физика ва механиканинг атом бўлинмаслиги, химиявий элементлар ўзгармаслиги, жисмлар массаси доимийлиги тўғрисидаги қарашларини чиппакка чиқарди.

Бироқ, эскиликка ўралиб қолган идеалист файласуфлар физика соҳасидаги бу революциядан илм-фанга зид бўлган қалбаки хулосалар чиқардилар ва «Материя йўқолди», «Материализм мағлубиятга учради», деб даъво қилдилар, материализмга қилган ҳужумларида табииёт илмидаги янги муваффақиятлардан мунофиқларча фойдаланмоқчи бўлдилар. Шу тариқа табиийётшуносликдаги янги ихтиролар моҳиятини нотўғри тушуниш, диалектик материализмни билмаслик табиийёт илмининг боши берк кўчага кириб қолишига, яъни физикада кризис юз беришига олиб келди.

В. И. Ленин табиийётшуносликдаги революцияда физиклар дуч келган методологик қийинчиликларни батафсил таҳлил қилиб берди, фалсафий идеализмга қарши кураша бориб, физикадаги кризиснинг сабабларини ва моҳиятини очиб ташлади. «Физиканинг ва шунингдек, ҳозирги замондаги табиийёт илмининг материалистик асосий руҳи, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — ҳамма ва ҳар қандай кризисларни енгади, лекин енганда ҳам метафизик материализм ўрнини диалектик материализм албатта олганда енгади» (ўша том, 341-бет).

Владимир Ильич табиийёт илмидаги ихтиро ва фактларни ҳар томонлама чуқур таҳлил қилиб, ўз асарида: **«Атом сингари, электрон ҳам бепоёндир, табиат бениҳоядир, аммо бу бениҳоя мавжуддир...»** деб ёзди. Улуғ доҳиймизнинг бу хулосаси сўнгги 70 йил мобайнида табиийёт илмининг эришган ютуқларида жуда яхши тасдиқланди ва тасдиқланмоқда.

«Материализм ва эмпириокритицизм» асарининг сўнгги VI бобида В. И. Ленин тарихий материализм масалаларини янада ривожлантириб, ижтимоий ҳаёт ҳодисаларини тушуниш ва изоҳлашда махистларнинг реакцион қарашларини охиригача фош қилиб ташлади, философияда партиявийлик принципини чуқур асослаб берди: **«Бундан икки минг йил муқаддам философия партиявий бўлгани сингари, энг янги философия ҳам партиявийдир».** Марксча-ленинча философиянинг партиявийлиги унинг идеалистик, синфий маҳдудлик концепцияларга ва марксизмга ёт бўлган бошқа барча типдаги оқимларга қарши принципиал муросасизлигидадир. Шунинг учун ҳам диалектик ва тарихий материализм ишчилар синфи ва марксча-ленинча партияларнинг қўлида қудратли ғоявий қуролдир, уларнинг амалий фаолияти учун ҳаракат йўлланмаси ва революцион дастурдир.

В. И. Ленин «Материализм ва эмпириокритицизм» асари нашр қилинганидан буён 70 йил ўтди. Бу тарихий давр ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашлар оммасининг илғор идеологияси бўлган марксизм-ленинизм назариясининг ҳаётийлигини, унинг ғоят катта ўзгартирувчилик, уюштирувчилик ва сафарбар этувчилик кучга эга эканлигини яққол намойиш қилиб кўрсатди. Мамлакатимизда Октябрь революцияси, сўнгра социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозониб, ривожланган социалистик жамият қурилганлиги, социализмнинг қудратли жаҳон системасига айланганлиги, СССРда коммунистик қурилишда эришилаётган буюк муваффақиятлар марксизм-ленинизмнинг амалдаги буюк тантанаси бўлди.

З. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик институти фалсафа кафедрасининг доценти.

ҚУЁНЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЎҚУВЧИЛАР ОТАЛИҒИДА

ЎҚУВЧИЛАР мактаб жонли бурчаги билан ҳамиша фахрланишади. Ҳақиқатан ҳам, Орджоникидзе районидаги Фурқат номли 35-ўрта мактабда турли хил қуш, парранда ва жониворлар боқилади. Айниқса, бу ердаги қирғовулнинг гўзаллиги киши диққатини жалб қилади. Жонли бурчакда бу ноёб парранданинг республикамиз шароитида учрамайдиган турлари ҳам бор.

Мактабда жонли бурчак ташкил қилингандан бери ўқувчилар қуёнчилик билан ҳам шуғулланишади. Кейинги пайтларда бу соҳадан даромад ҳам олинадиган бўлди. Қуёнбоқарлар ўз маблағларини мактаб манфаатлари учун сарфлашмоқда: лаборатория ва синф хоналари безатилди, радио ва телевизорлар сотиб олинди. Энг муҳими эса ўқувчиларда меҳнат кўникмалари ҳосил бўлмоқда, улар бу борада озми-кўпми тажриба тўплаяптилар.

— Яқинда В. И. Ленин номли 1-ўрта мактаб ўқувчилари ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар мактаб жонли бурчагини кенгайтиришга, у ерда қуёнчиликни жадал ривожлантириб йил охиригача давлатга 1000—1200 килограмм парҳез гўшти сотишга қарор қилдилар. Район партия комитети бу ташаббусни маъқуллади. Биз ҳам бу ташаббусга биринчилар қатори қўшилдик, — дейди 35-мактаб директори Йўлдош ака Тожибоев.

Ташаббус издошлари тез орада қуёнлар бош сонини 100 тага етказишди. Шулардан 30 таси она қуён. Улар асосан «Великан», ва «Совет шиншиласи» зотлидир. Зотдор қуёнлар тез болалайди ва бақувват ўсади. Ўқувчилар қуёнларни меҳр билан парваришлаб. йил охиригача камида 1200 килограмм парҳез гўшти етказиб беришга аҳд қилдилар. Бунинг учун гўштга топшириладиган жониворлар бош сони 400 тага, ҳар бирининг ўртача вазни эса 3,5—4 килограммга етказилади.

Мактабда қуёнларни парваришлаш намунали йўлга қўйилган. Бу иш учун 6—7-синф ўқувчилари масъул ҳисобланишади. Ўқувчилар иккита ишлаб чиқариш бригадасига бўлинган. Уларга биология ўқитувчиси Бозорбой Тожибоев ва лаборатория мудири Шуҳрат Қўчқоровлар бошчилик қилишмоқда.

Қуёнбоқарлар ўқув тажриба участкасидан ҳам умумманфаат йўлида фойдаланишяпти. Бу ерга эрта баҳорданоқ сабзи, лавлаги, беда ва бошқа озуқабоп экинлар экилди. Айни кунларда ўроққа келиб қолган беда қуёнларга едирилмоқда.

— Қуёнчиликни ривожлантиришни ўз оталиқларига олган ўқувчилар ташаббусига бир йўла 40 та мактаб коллективи қўшилди, — дейди район партия комитетининг секретари Д. Шарипова. — Ҳозир мактабларда 900 бошга яқин она қуён боқилмоқда. Бу йил ўқувчилар кучи билан 18—20 тонна парҳез гўшти етиштирилади.

Албатта, бошланган ҳайрли ишнинг ўзига яраша камчиликлари, муаммолари бўлади. Масалан, мактабларни она қуёнлар, аралаш озуқа, ин учун қурилиш материаллари билан таъминлаш керак. Бу хилдаги муаммоларни ҳал қилишда оталиқ ташкилотлари — колхоз ва совхозлар, район тайёрлов идораси мактабларга яқиндан ёрдам берди. Жумладан, район — тайёрлов идораси ҳар бир мактаб билан алоҳида-алоҳида шартнома тузган. Шартномага мувофиқ тайёрловчилар қуёнбоқарларни ўз вақтида аралаш озуқа, қурилиш материаллари билан таъминламоқдалар.

Бундан ташқари колхоз ва совхозлар ҳам мактабларга яқиндан ёрдам бераётир. Бу борада айниқса, «Химик» совхози ишчилари намуна кўрсатишмоқда. Улар хўжалик территориясида жойлашган 22—34-мактаблар ўқувчиларига қуёнларни озуқа билан таъминлашда амалий ёрдам кўрсатишмоқда.

Қуёнчилик — етти хазинанинг бири, деб бежиз айтишмайди. Дарҳақиқат, бу соҳа чорва маҳсулотлари етиштиришнинг муҳим резервларидан бири ҳисобланади. Чунки, қуён тез кўпайиб, барвақт етилади. Шунинг учун ҳам Орджоникидзе райони мактаб ўқувчиларининг яхши ташаббусларидан ўрнак олса арзийди.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

МОҲИР ПИЛЛАКОР

Зулфия опа Худоёрова Бекобод районидаги «Победа» колхозида узоқ йиллардан буён ипак тола етиштириб келади. Ўтган йили Зулфия опа 1,5 қути қурт уруғидан 217 килограмм қимматбаҳо тола топшириб. колхоздагина эмас, район бўйича ҳам биринчилар қаторидан ўрин олди.

Моҳир пиллакорнинг бу йилги режаси ҳам катта. Зулфия опа 2 қути пилла уруғининг ҳар қутисидан 150 килограммдан «кумуш тола» етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият олган.

Шу кунларда миришкор пиллакорнинг қуртхонасида иш қизғин. Ипак қуртлари меҳр билан парвариш қилинмоқда. Қуртхоналарда ҳарорат меёрида. Барглар ўз вақтида етказиб турилибди. Зулфия опа баргни қуртларнинг ёшига қараб қирқиб беради. Исроф бўлишига йўл қўймайди.

Пахтакорлик ҳамда пиллакорлик касбини улуғлаб меҳнат қилаётган Зулфия опа Худоёровани ҳамма ҳурмат қилади. У қишлоқ Советининг депутати, «Ҳурмат белгиси» ордени кавалери, бир неча медаллар билан мукофотланган.

Ўз ишининг устаси, донгдор пиллачи Зулфия опага пилладан юқори ҳосил етиштириш соҳасидаги ишларига ривож тилаймиз.

Ҳ. АБДУРАҲМОНОВ.

Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози пахтакорлари айни кунларда бир текис униб чиққан ғўза ниҳолларига ишлов беришни кучайтирмоқдалар. Айниқса, У. Омирбеков бошлиқ бригада механизаторлари ғайрат-шижоат кўрсатмоқдалар. Суратда: (чапдан) механик ҳайдовчилар М. Айвазов ва М. Гайназаров, бригада бошлиғи У. Омирбеков, участка механиги А. Шабанов ҳамда участка бошлиғи Ш. Мамедовларни кўриб турибсиз.

А. Мальцев фотоси.

ҲАР ГЕКТАР ЕРДА 120 МИНГ КЎЧАТ БЎЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙЛИК

ПАРТИЯМИЗ Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорлари пахтачиликни интенсив ривожлантиришда биз қишлоқ хўжалиги ходимлари учун жанговар қўлланмадир. Меҳнатсевар коллективимиз самарадорликни ошириш, ишнинг сифатли бажарилишини таъминлаш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини шараф билан бажариш мақсадида кўкламги дала ишларини қизитиб юборди. Хўжалигимиз бўйича 1979 йил учун белгиланган марраларимизни Пленум қарорлари асосида қайта кўриб чиқиб, оширилган мажбуриятлар қабул қилдик. Жумладан, бу йил гектаридан камида 40 центнердан ҳосил олишга қарор қилинди.

Хўжалигимизда тажрибаси, ибратли ишларидан намуна олса арзийдиган пахта усталаримиз кўп. Масалан, муттасил юқори ҳосил кўтариб келаётган Анатолий Кан, Одил Икромов каби асл деҳқонларимиз бошлиқ бригада коллективлари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олишган.

Куни кеча областимизнинг бир группа илғор бригада бошлиқлари гектаридан 50—60 центнердан ҳосил кўтариш ташаббусини бошлаб беришди. Бу ташаббусни областимиз партия комитети қўллаб-қувватлади. Шуниси қувончлики, ташаббускорлар сафида колхозимиз аъзоси, уста пахтакоримиз Анатолий Кан ҳам бор.

Биз касбини улуғлаган ана шундай миришкор пахтакорларимизнинг тажрибасини колхозимиздаги барча бригадаларнинг мулкига айлантирамиз. Хўжалигимиз бўйича 50 центнерчилар сафини кенгайтирамиз. Бу жанговар вазифаларни амалга ошириш учун йил бошиданоқ мутахассислар, тажрибакор пахтакорларимиз билан кенгашиб қатор тадбирлар белгилаб олганмиз.

Хўжалигимиз кўп тармоқли бўлгани билан пахтачилик асосий тармоқ ҳисобланади. 1750 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирамиз. 1978 йили пахта тайёрлаш планимизни бажаришга бажардиг-у, бироқ социалистик мажбуриятимизни уддалай олмай, ҳижолатда қолдик. Ҳосилдорлик 1977 йилга нисбатан 3 центнер кам бўлди. Буни фақат об-ҳавонинг ноқулай келганидан дейиш нотўғри бўларди, албатта. Ўтган йилги ишимизни атрофлича таҳлил қилиб чиқадиган бўлсак уруғликни тайёрлаш, экиш олдидан ишлашда айрим камчиликларга йўл қўйганлигимиз яққол сезилди. Бунинг натижасида ғўзаларимиз сийрак бўлди ва неча бор касалликларга чалинди. Ҳашоратга ва ғўза касалликларига қарши қанчалик кураш олиб бормайлик, аксарият майдонларда ҳосил пасайиб кетди.

Бу йил барака уруғини ерга қадашдан аввалги ишларни ниҳоятда сифатли ўтказишга жиддий эътибор бердик. Ғўза гаммоз касаллигига йўлиқмаслиги учун чигитни экишдан аввал ўткир препарат — 3 процентли мис хлорфинолати билан, илдизи чиримаслиги учун эса Т—М—Т—Д препарати билан дориладик. Бундан ташқари чигитнинг навини танлашда ҳам тажрибакор деҳқонлар, агрономлар билан кенгашиб иш тутдик.

Ўтган йили биз «Тошкент» навини эккандик. Бу йил бир неча илғор бригада бошлиқларимиз «Қизилровот» навини экиб кўрайлик, бу эрта пишар нав 1—2 центнер юқори ҳосил беради, 7—9 кун аввал етилади, деган таклифни киритишди. Жумладан, Одил Икромов бошлиқ бригада даласида 1977 йили «Қизилровот» навли чигит экиб кўрилган эди. Бу нав шу бригада шароитида афзал эканлигини кўрсатди. Кейинги 1978 йили бошқа нав экилган эди. Ҳосил кечикиброқ етилди. Шунинг учун ҳам бу йил Икромов яна «Қизилровот» навли чигит экди.

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

Уруғни сифатли тайёрлаб қўйгач, апрелнинг биринчи ўн кунлигидаёқ экишни тугаллаш учун ҳаракат қилдик. Шунга мувофиқ ерларимизни сифатли тайёрлаган эдик. Лекин бетиним ёғингарчилик экишни бироз орқага сурди. Шунга қарамай миришкор деҳқонларимиз табиатдан саховат тилаб ўтиришмади. Агрегатларини ер шароитига мослаб, экишни қисқа фурсатда тугаллашга муваффақ бўлдик.

Экишни тез ва сифатли ўтказиш қанчалик муҳим бўлса, чигитнинг кийғос униб чиқишига эришиш ҳам шунчалик муҳим. Бунинг учун дала ишларини энг яхши агротехника муддатларида ўтказишга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Маълумки, ҳосил кўчатдан олинади. Юқорида айтганимиздек, ўтган йили ғўза сийрак бўлди. Бир гектар майдонда 90—100 минг туп санаш мумкин эди. Бу гектарида нормадагидан 10—15 минг туп кам, яъни ҳар гектардан 2—3 центнер ҳосил йўқотиш деган сўз эди. Ана шу хатоликларга йўл қўймаслик мақсадида ҳар бир картада ниҳолларнинг зарур қалинликда бўлиши учун барча тадбирларни кўрмоқдамиз. Ёғингарчиликдан кейинги қатқалоқни юмшатиш, ниҳоллар тўлиқ бўлмаган, чала қолган жойларга чигит экиш ишларини олиб бормоқдамиз. Мақсадимиз, ҳар гектар майдонда 115—120 минг туп кўчат бўлишини таъминлашдан иборат.

Тракторчиларимиз биринчи культивацияга пухта тайёргарлик кўришди. Тракторнинг ишчи органларини тўғри, агротехник қоидаларига риоя қилган ҳолда ўрнатишган. Хуллас, ғўза чинбарг чиқаргандан бошлаб то ҳосил етилгунга қадар меҳр билан парвариш қилиш бўйича қатъий график тузиб олганмиз. Шу кунларда графикка қатъий риоя қилган ҳолда иш олиб бормоқдамиз. 15 кунлик тузган графигимиз бир цикл ишлов бериш графиги ҳисобланади. Бу ишнинг ўз муддатида сифатли бажарилиши контроль қилиб турилади.

Ҳамма бригадалар техника комплекси билан тўлиқ таъминланган. Ҳар 50 гектар ерга биттадан чопиқ трактори, бир вақтнинг ўзида ҳам дори солиб, ҳам эгат очиб кетувчи агрегатлар бириктирилган. Машиналарнинг бекор туриб қолмаслигини таъминлаш учун кўчма ремонт устахоналари ташкил этилган. Мавсумда ғўзани 5—6 марта суғорамиз, 3 марта ўғит соламиз. Ерларимиз қора тупроқ, намни анча юзада сақлайди. Шунинг учун ҳам илдиз чириш касаллигидан асрашимиз зарур. Ер шароитини яхши билган деҳқонларимиз, сувчиларимиз бунга жиддий эътибор беришади.

Бу хўжалик йили биз учун синов йили, ўтган йилги доғни ювадиган йил. Мавжуд 1750 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 35 центнер ўрнига 40 центнердан пахта, 1370 гектар майдондаги канопнинг ҳар гектаридан 220 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилганмиз.

Хўжалигимиз кўп тармоқли. 520 гектар ерга беда экканмиз. 237 гектар майдонда маккажўхори етиштирамиз. Гектаридан 80 центнердан дон, 650 центнердан кўк масса етиштириш мажбуриятини олганмиз. 600 қути пилла қурти боқиб, 42 тонна пилла сотишни планлаштирган эдик. Шу кунларда бу ишга қизғин киришилди.

Олдимизда турган ана шу жанговар вазифаларни бажариш учун хўжалигимизда ҳамма имкониятлар мавжуд. Вазифа барча резервларни ишга солиб, илғор тажриба ва методларни деҳқончиликка изчиллик билан тадбиқ этишдан иборат. Партия ва ҳукуматимиз биз қишлоқ хўжалиги ходимлари олдига ҳосилдорликни ошириш, дала ишларини техникага таянган ҳолда кун сайин ўсиб бораётган талаблар даражасида олиб бориш вазифасини қўймоқда. Шунга амал қилаётган ташаббускор, новатор деҳқонларимиз кўп. Уларнинг тажриба ва таклифларидан пахтачиликда кенг фойдаланмоқдамиз. Янгиликка интилишни — янги марраларни кўзлаш, деб биламиз. Маррамиз эса улкан. Уни эгалламоқ учун билим, куч ва ғайратимизни аямаймиз.

Г. ЮГАЙ,
Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг раиси.

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

ШАХСИЙ ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

ЯНГИЙЎЛДАГИ «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол ёшлари ўртасида социалистик мусобақа кундан-кунга қизиб бормоқда. Жуда кўп ленинчи ёшлар ўнинчи беш йилликнинг тўрт йилли топшириғини адо этиб қўйдилар.

Кўплаб комсомол аъзолари «Биринчи беш йилликлар қаҳрамонлари сафимизда!» ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, яна ҳам самарали меҳнат қилишяпти. Бир қатор ёшлар эса, бир ўрнига 2—3 станокни бошқаришмоқда. Ана шундай пешқадамларнинг олдинги сафида илғор комсомоллардан С. Зарипова ва С. Тошматовалар боришмоқда. С. Зарипова кечагина ўнинчи беш йиллик шахсий топшириғини зиёдаси билан адо этди.

«БЕШ ЙИЛЛИК ҚАҲРАМОНЛАРИ САФИМИЗДА»

Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг комсомол-ёшлар бригадалари ҳам «Беш йиллик қаҳрамонлари сафимизда!» ташаббусига қўшилишган. Ана шундай бригадалардан бирига А. Ильмент раҳбарлик қилмоқда. Агрегат цехининг мазкур комсомол-ёшлар бригадаси аҳли бирлашма ўртасида ўтказилаётган мусобақада зафар кетидан зафар қучмоқда. Илғор коллектив биринчи беш йилликларда жасорат намуналарини кўрсатган Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Ирина Яковлевна Соловьёвани ўз сафига қабул қилган. Бу эса бригада аъзоларини яна ҳам юксак чўққиларга отлантирмоқда. Куни кеча бригада аҳли кунлик нормасини 150 процентга етказиб адо этди. Шубҳасиз буида меҳнат ветерани Ирина Яковлеванинг рамзий суратда муносиб ҳиссаси бор. Жуда кўп комсомол-ёшлар бригадалари ватанпарварлик ташаббусига қўшилгач, ишлаб чиқаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

САНЪАТГА МЕҲР УЙҒОТИБ

ТОШКЕНТДАГИ Глиэр номли музика мактаб-интернатида адабий учрашувлар, турли кечалар тез-тез уюштириб турилади. Яқинда бу ерда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг 90 йиллигига бағишлаб учрашув ўтказилди ва унга Ҳамза номли академик театрининг актёрларидан бир группаси ҳам таклиф қилинди.

Тантанали йиғилишда юқори синф ўқувчилари драматургнинг «Бой ила хизматчи» пьесасини намойиш қилдилар.

Кечада доклад қилган педагоглар ва ўқувчилар ўз мактабларининг 52 йил давомида босиб ўтган шонли йўли ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Ярим асрдан кўпроқ вақт мобайнида бу билим маскани кўп санъаткор-ижодкорларга қанот бағишлади. СССР Халқ артисти, А. Навоий номли ўзбек давлат Катта опера ва балет театрининг бош дирижёри Д. Абдураҳмонова, Муқимий номли ўзбек давлат музикали театрининг бош дирижёри Э. Тошматов, Тошкент Давлат консерваториясининг доценти В. Пўлатовлар ва яна қатор таниқли композиторлар шу ерда таҳсил олганликлари билан фахрланадилар.

Билим юртида ўзининг бутун куч-ғайратини, маҳоратини ёшларга бағишлаётган, чуқур билим беришга интилаётган педагоглар анчагина. Ю. Перечиан, Б. Қодиров, С. Мирусмонов, Ф. Каримова, Д. Содиқова, Ф. Умарова, М. Бобошева, Б. Мирзааҳмедовлар шулар жумласидандир.

А. ҒУЛОМОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси.

ЧЕКИШ—ИЛЛАТ

САЛОМАТЛИК ЙЎЛИДА... СОХТАЛИК

Манфаат йўлида не-не қаллобликлар рўй бермайди дейсиз. Қадимий машҳур рассомларнинг асарларидан то янги жинси фасонигача... Бироқ даниялик Ганс Аaберт бундан мустаснодир. У моддий манфаати учун эмас, балки одамларни тамаки заҳридан ҳимоя қилиш мақсадида ўз кўриниши, «маза»си билан ҳақиқийсидан фарқ қилмайдиган сунъий сигарета кашф этди.

Сунъий сигареталарга тамаки ўрнида ёнмайдиган ментол толаси тиқилади. Дания онкология жамияти бундай сохта сигареталарни одатдаги кутиларда, одатдаги баҳода ясаб тарқатмоқда. Уни дорихона, магазиндан сотиб олиш, бир блок керак бўлса, почта орқали буюриб олиш мумкин. Кутисига «No smoke» (чекишга қарши) деб ёзиб қўйилган. Жамият аъзолари бу янгилик чекишни ташламоқчи бўлган, лекин бунинг уддасидан чиқолмаётган кашандалар ўртасида оммалашиб кетишига умид қилишмоқда. АПН хабарига кўра, сохта сигареталардан тушган маблағ онкологик тадқиқотлар олиб боришга сарф қилинади.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН ҚИЗИЛ КРЕСТИ КУНИ

8 май — Бутун Жаҳон Қизил Крести куни. Бу санани беш қитъадаги 120 дан кўпроқ мамлакат нишонлайди, деди СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари союзи ижроия комитетининг раиси В. А. Балтийский ТАСС мухбири билан суҳбатда. Уруш вақтида одамларнинг азоб-уқубатларини енгиллаштирмоқ учун 115 йил муқаддам ташкил этилган Қизил Крест ҳозирги вақтда 130 миллиондан кўпроқ кишини бирлаштирган. Жаҳондаги энг машҳур жамоат ташкилотларидан бирига айланди. Жамият аъзоларидан салкам юз миллион киши СССР гражданларидир.

Мамлакатимизда Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятининг фаолияти хилма-хилдир. Тинчлик ҳақида ғамхўрлик қилиш, одамларнинг ҳаёти ва сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш, табиий офат, урушлар, эпидемиялар келтирадиган азоб-уқубатларнинг олдини олиш ва уларнинг бу азоб-уқубатларини енгиллаштириш шундай ишлар жумласидандир.

Одамларга, айниқса улар бошига тушган бахтсизликнинг дастлабки минутларидан кейин медицина — санитария ёрдами кўрсатишни таъминлаш учун совет Қизил Крести санитария постлари ва дружиналарини ташкил қилади. Ҳозирги вақтда бундай санитария постлари ва дружиналари саноат корхоналарида, йирик қурилишларда, транспорт — йўл магистралларида, ўқув юртларида, колхоз ва совхозларда ишлаб турибди.

Биз донорлик сингари олижаноб ишни пропаганда қиламиз. Ўтган йилнинг ўзидагина мамлакатимизда бир миллион киши текин қон берди, уларнинг ярмидан кўпроғи 30 ёшгача бўлган йигит ва қизлардир. Ихтиёрий равишда текин донорлик қилиш — социалистик тузумга, совет турмуш тарзимизга хос хусусиятдир.

Совет Қизил Крести жаҳондаги ҳамма мамлакатлар билан халқаро алоқалар ўрнатди. Учрашувлар, ўзаро визитлар, иш тажрибасини алмашиш туфайли халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатлик чуқурлашиб бормоқда, халқаро ҳамкорлик кенгаймоқда.

Биз ўзимизнинг интернационал бурчимизни бажарабориб, табиий офат, агрессия ва эпидемия натижасида зарар кўрган чет мамлакатлар халқларига ва миллий жамиятларига доимо беғараз ёрдам бермоқдамиз.

Уруш вақтида ёки бошқа ҳолатлар туфайли алоқаси узилиб қолган оилаларнинг қўшилишига кўмаклашиш совет Қизил Крести фаолияти йўналишларидан биридир. Совет Қизил Крести ижроия комитетининг қидирув хизмати ходимларининг куч-ғайрати билан 400 мингдан кўпроқ кишининг турар жойи ёки тақдири аниқланди.

Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамияти союзининг барча аъзоларига меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишдан иборат олижаноб ишда, инсонпарварлик, тараққиёт ва тинчлик идеалларига хизмат қилишда янгидан-янги муваффақиятлар тилашни истайман.

НОРОЗИЛИК КУЧАЙМОҚДА

САН-ФРАНЦИСКО. Лос Анжелес (Калифорния штати) шаҳри аҳолиси бу ерга келган президент Ж. Картерни АҚШда майда миллатларнинг қашшоқлигини назар-писанд қилмаётган Оқ уйнинг сиёсатига қарши норозилик намойиши билан кутиб олди. Америкадаги мексикаликлар иттифоқи «Лос Анжелес Таймс» газетасида эълон чиқарди. Шу эълонда майда миллатларнинг вакиллари президентнинг сайлов вақтида берган ваъдаларини бажаришдан бош тортганлигидан ихлоси қайтганлиги уқтириб ўтилади.

Ж. Картер мексикалик американликлар митингида сўзга чиқиб. у бошчилик қилаётган ҳукумат испан тилида сўзлашувчи Америка гражданларининг аҳволини яхшилашга қодир эмаслигини эътироф қилди. Шу билан бирга у Америкадаги мана шу халқларнинг тақдирини яхшилашга қаратилган бирон-бир программани таклиф этаолмади.

Обзорчилар Ж. Картернинг Калифорнияга сафари сиёсий мақсадларни кўзда тутганлигини уқтириб ўтади. Президент шу сафари давомида мексикалик американликларнинг мададига эришишга уринди. Чунки улар айниқса АҚШнинг ғарбий қисмида 1980 йилги сайлов арафасида сайловчиларнинг «салмоқли қисми»ни ташкил қилади.

(ТАСС, 7 май).

ВАЗИЯТ ҲАМОН КЕСКИН

ТЕҲРОН. (ТАСС). Эронда вазият кескинлашмоқда. Тескаричи кучлар Оятилло Хумайни тарафдорларига бир неча марта суйиқасд қилганларидан кейин мамлакатда Эрон республикасининг революцион ғалабаларини кўпайтиришга халақит берадиган вазиятни вужудга келтиришга уринмоқдалар. Кеча номаълум шахслар пойтахт марказидаги собиқ Эрон миллат мажлиси биносини ўққа тутдилар.

Мамлакатда сиёсий ва социал иқтисодий ҳаётни нормаллаштиришга халақит берадиган аксилинқилобий унсурларнинг жиноий ҳаракатларига қарши Эрон маъмурлари давлат хавфсизлигини мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқдалар. Жумладан Эрон раҳбарларининг айниқса шиалар диний раҳбарлари — оятиллоларнинг шахсий қўриқчилари кўпайтирилди. Тартибни сақлаш учун жавобгар бўлган маҳкамалар ва хавфсизлик кучлари қайта ташкил этилмоқда. Террорчилик қилишда айбдор деб топилган беш киши Эронда қатл қилинганлиги хабар берилди.

Эроннинг бошлиғи оятилло Хумайни Қум шаҳридаги митингда сўзга чиқиб, аҳолини Эрон революциясининг ташқи ва ички душманларининг кирдикорларига қатъий зарба беришга чақирди.

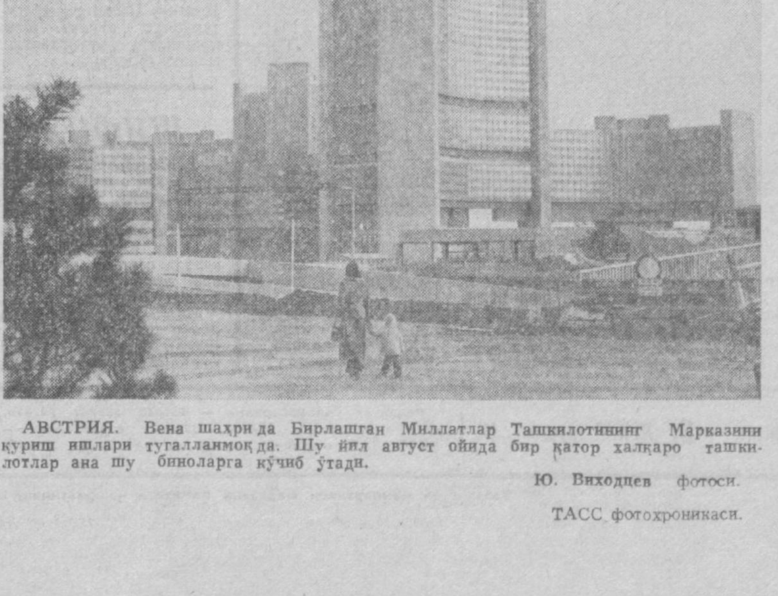

АВСТРИЯ. Вена шаҳрида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Марказини қуриш ишлари тугалланмоқда. Шу йил август ойида бир қатор халқаро ташкилотлар ана шу биноларга кўчиб ўтади.

Ю. Виходцев фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

СИЗЛАР УЧУН, ҲАМШАҲАРЛАР

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

Пойтахтимизда комбинат маҳсулоти кириб бормаган ёки унинг хизматидан фойдаланмаган бирон бир оила топилмаса керак. Уй-рўзғор жиҳозлари дейсизми, дарвоза-ю, гараж дейсизми ана шу даргоҳда тайёрланади: «Металлобитремонт» комбинати аҳолига 70 турга яқин маиший хизмат кўрсатадиган корхона. Тошкентдек шаҳри азимнинг қайси бир районига борманг, комбинатнинг у ёки бу устахонаси, цехини учратасиз.

— Фақат бугина эмас корхонамиз зиммасига юклатилган вазифа,— дейди комбинат директори Сайфулла ака Абдуллаев. — Шулар билан бир қаторда кўпгина цех ва устахоналаримиз аҳолининг рўзғорга зарур бўлган шахсий буюртмаларини ҳам бажаради. Жумладан, металл маҳсулотларидан тайёрланадиган кенг истеъмол буюмлари, ишлаб чиқариш-техника аҳамиятига эга мосламалар ҳам тайёрланади.

Ҳақиқатда, «Металлобитремонт» комбинати сертармоқ хўжалик. Айниқса, кейинги йилларда бу ерда тайёрланадиган маҳсулот хиллари анча кўпайди. Бинобарин, аҳолининг талаб ва истаклари инобатга олиниб, жойларда яна 18 та буюртма қабул қилиш пунктлари ташкил этилди.

— Сифат ва самарадорлик беш йиллигининг учинчи йилида комбинатимиз аҳли айниқса қувончли ютуқларни қўлга киритди, — дейди Сайфулла ака. — Бу, аввало, корхонамиз цех ва участкаларида социалистик мусобақанинг яхши йўлга қўйилиши туфайлидир. Махсус жюри мусобақанинг бориши, эришилаётган натижалар, кунлик, ойлик, планларнинг, олинган социалистик мажбуриятнинг қандай бажарилаётгани устидан кўз-қулоқ бўлиб туради. Илғорлар эса вақтида муносиб тақдирланади, пул ёки қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланадилар. Шу туфайли беш йилликнинг учинчи йили топшириғи муддатидан анча илгари бажарилди, олинган социалистик мажбуриятлар ҳам зиёдаси билан адо этилди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда муҳим саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш планлари барвақт уддаланди, ишлаб чиқаришнинг техника даражаси ва маҳсулот сифати анча яхшиланди. Чунончи, уч йиллик план барвақт — 20 ноябрда бажарилиб, аҳолига 2944 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина мўлжалдагидан 51 минг сўм ортиқ маҳсулот реализация қилинди.

Бундай ютуқларни қўлга киритишда 1-, 7-, 8-цех коллективларининг ҳиссаси катта бўлди. Бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш учун аҳд қилган 8-цех тунукачилари Петр Павленко, Михаил Фельдман, 7-цех слесарлари Иосиф Гормих, Айзиқов ва бошқа ишлаб чиқариш гвардиячилари ҳамкасбларига ўрнак кўрсатиб, кунлик топшириқларини 180—190 процентга етказиб адо этишди.

Комбинат аҳли 1979 йилни яхши бошлади. Яқинда дастлабки кварталга якун ясалди. Янги техника ва технологияни қўлланиш, илғор иш усулларини кенг жорий этиш, цех ва устахоналарнинг бир маромда ишлашига эришилиши туфайли биринчи квартал топшириғи 104,2 процент адо этилиб, аҳолига планга қўшимча равишда 8,5 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Шунингдек, апрель ойи планини ҳам барча кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарилди, топшириққа қўшимча ҳамшаҳарларимиз учун ўн мингларча сўмлик уй-рўзғор буюмлари етказиб берилди.

Я. САЛИМОВ.

Янграмоқда дил
навоси,
Дуторчи қизлар
созида.
Дилраболик, хуш
иболик.
Ушбу қизлар нозида.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ЎЗГАЛАР БАХТИНИ ДЕБ...

(ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН)

— Ҳа, бир гап мени немис-фашист асоратидан ҳалос этган, бир сафар ажал чангалидан қутқариб олган мана шу жилмайиб турган йигит!— деди овози тўлқинланиб Григорий Назаров суратни кўрсатаркан.— Шу йигитнинг шарофати билан урушдан, жуда соппа-соғ бўлмаса-да, ҳар қалай тирик қайтдимку...

Қўлимда сурат, лекин тик турганича чап қўли билан ўнг қўли ўрнида осилиб турган енгини ушлаб, ҳаяжонла гапираётган чолдан кўзимни узолмайман. Ўнг қўли ва чап оёғидан ажралган, ёши эса етмишдан ошиб кетган ногирон қария ниҳоятда ёниб, тўлқинланиб гапиряпти.

— Мана, ўшандан буён бир асрнинг учдан бири ўтди,— деди Назаров сўзини давом эттириб,— бола-чақам, жигарбандларим бағрида ёшимни яшаб-ошимни ошаб юрибман. Тақдирга минг карра шукурки, бошга кулфат тушганда, жонини жабборга бериб бўлса-да, қўлтиғингдан даст кўтариб оладиган дўстларимиз бор. Иброҳим Соатов ана шундайлардан.

Бу суҳбат Москва яқинидаги Зеленоград шаҳрида юз берди. Фронтчи дўстлар билан одатдаги учрашув пайти эди.

Бир гуруҳ солдат — офицерлар тушган суратнинг орқасига қарадим. Унда «179-гвардиячи полк командири подполковник Дубовин санитар взводининг жангчилари ва командири билан» деб ёзилган. «Подполковник ўнг томонида санитария хизмати гвардия лейтенанти Иброҳим Соатов ўтирибди». Дарҳол уруш йиллари дафтарларидаги фамилиялар ҳаёлимдан ўта бошлади. «Бу ўша тошкентлик доктор, жанговар хизматлари учун Ленин ордени билан мукофотланган Иброҳим Соатов эмасмикин?»

Тошкентга қайтгач, папкаларни титкиладим, дафтарларни варақладим. Мана, қалин қизил муқовали дафтарнинг уч бетида Иброҳим Соатовни Ленин орденига тақдим қилинган расмий материаллар — 4-Украина фронти қўмондонлигининг тавсияномасини айнан кўчириб олган эканман. Биринчи варақда Соатовни Ленин ордени билан мукофотлаш ҳақида СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 19 мартдаги Фармони.

Тавсияномада ва қалин папкадаги қўшимча материалларда тошкентлик Иброҳим Соатовнинг Улуғ Ватан уруши фронтидаги жасорати батафсил тасвир этилган. ..

1943 йилнинг сентябрь ойида Краматорск шаҳрини ва унинг атрофидаги районларни фашист босқинчиларидан озод этиш учун бўлган икки ҳафталик қонли жангларда санитария взводининг командири медицина хизмати гвардиячи лейтенант Иброҳим Соатов жасоратнинг камдан-кам бўладиган намуналарини кўрсатди. Ниҳоятда оғир, ўлим хавфи ниҳоятда кучайган вазиятларда Соатов жанг майдонига отилиб бориб ярадор солдат-офицерларни ҳалок бўлишдан қутқариб қолди. Немис қисмларининг қарши атакаси пайтида ўқ еб душман эгаллаган майдонларда қолиб, фашист асоратига маҳкум бўлаётган ўнлаб жангчи-офицерларимиз Иброҳимнинг ёрдами билан ўз қисмига қайтди.

Бир гал полк сиёсий ходимларидан Николай Превезенцев ҳужум жанги пайтида қизишиб кетиб душман чегарасига ўтиб қолган ва ўқ еб ўрнидан туролмай ётган эди. Командир уни қутқариш учун икки солдатни юборди, бўлмади, иккаласи ҳам ҳалок бўлди. Қаердадир немис солдати яшириниб, эмаклаб борганларни мўлжалга олаётган эди. Ана шунда гвардиячи лейтенант Иброҳим Соатовнинг ўзи гранаталар олиб майдонга тушди. Немис мергани ёнғин тушиб вайронага айланган уйнинг қаққайиб қолган печкасига жойлашиб олганини Соатов кўрган экан.

Зум ўтмай печ устида граната портлади. Шундан сўнг Соатов ерга қапишган ҳолда тирсаклари билан эмаклаб Николай Превезенцевнинг ёнига борди ва қонни тўхтатиш учун ярани боғлай бошлади. Шу дамгача совет капитанини ўлганга чиқариб қўйган немислар буни кўриб ёпирилиб кела бошлади. Соатовда битта тўппонча-ю, бир граната. Ўн беш чоғли душман солдати тобора яқинлашяпти. Бизникилар уларни ўққа тутса Иброҳим билан Николай ҳам ҳалок бўлиши мумкин. Соатов капитанни пастроқ жойга олиб тушди-да, «отазеринглар!» деб сигнал берди ўзимизникиларга. Отишма бошланди. Атрофни ўқлар ёмғири босди. Фашист солдатлари жуда яқин келиб ётиб олишди. Превезенцевни бутун гавдаси билан бекитиб олган Соатов фашистлар устига граната ирғитди. Сўнг ярадорни судраб орқага қайтди. Бизникилар жойлашган хандақларга уч-тўрт метр қолганда ҳолдан тойган Иброҳим ўрнидан қўзғалолмай қолган эди...

Тавсияномада айтилишича Иброҳим Соатов ўша жанглар пайтида 125 оғир ва 85 енгил ярадорни жанг майдонидан олиб чиқиб, тиббий ёрдам берган. 190 кишини яроғ-аслаҳаси билан қутқарган.

Ўша йили октябрь ойида Запорожье областининг Поповка станциясидаги қирғин жангларда ҳам Соатов 132 ярадорни ажал уруғи сепилаётган жойлардан олиб чиқиб, ўлим чангалидан қутқарган.

Иброҳим Соатовнинг Улуғ Ватан урушидаги қаҳрамонона жасорати тўла бир достонга арзийди. Газета саҳифасига уни сиғдириб бўлмас. Лекин мен унинг жанговар саргузаштидаги бир ажойиб фактни айтиб ўтмоқчиман...

— Анаву ўғилчаси билан копток ўйнаб турган жувонга бир назар ташланг,— деди Григорий Назаров ўшанда.— Бу менинг қизим. Бахтиёр она. Ўқитувчи. Шодиёна қаҳ-қаҳ уриб ўйнаётган унинг учинчи дўмбоқчаси. Мана шу жувон ҳам ўша мурувватли яхши йигитнинг меҳри-шафқатига муяссар бўлганлардан...

Полк Поповка станциясига яқинлашганда фашистлар мағлубият аламига чидай олмай атроф ер-кўкни ёндириб, кулини осмонга совураётган экан. Уларнинг дастидан биронта соғ бино қолмаган эди. Пана-пана жойларга писиб олган немис солдатлари кўз очгани қўймай ўқ ёғдиришяпти. Бизникилардан бир неча жангчилар олчазор боғ томондан душман ёнбошига, орқасига ўтмоқчи бўлишдиям. Кўпчилиги ҳалок бўлди, ярадорлари ётган жойидан туролмай қолди. Иброҳим Соатов икки санитарка билан уларни опичиб чиқиб госпиталга жўнатди.

Кун кечикиб, тун қора чодирини қурабошлаган эди шу пайт. Полк командири Иброҳим Соатовни ҳузурига чақириб қолди. Ҳамма югуриб елиб уни ахтарди. Бироқ бутун тун бўйи ўлигидан ҳам, тиригидан дарак бўлмади. Одамлар орасида ҳар хил совуқ гаплар тарқалди-ям.

Шу зайлда тун ўтиб, тонг ёриша бошлади. Полк командири подполковник Дубовиннинг ўзи олдинги маррага келиб, Иброҳим Соатовни сўраб-суриштирди, диққати ошиб, кайфи бузилиб турган эди, кимдир ўттиз қадамча наридаги чуқур олдидан «Ўртоқ командир! Ўртоқ командир! Мана шу ерда ётибди!» деб қичқириб қолди. Полк командири борганда Соатов ўрнидан тураман деб уриндию ёнбош тушиб қолди ва ижирғаниб, норози ҳолда шими почасидан қон силқиб чиқаётган чап оёғига қараб қўйди. Унинг ўнг қўлида йиртиқ чойшабга ўралган чақалоқ ётарди. Шу онда ҳамма нима воқеа юз берганини фаҳмлаган эди. Лейтенант Соатовни гўдак билан бирга дарҳол госпиталга жўнатишди.

— Мен ҳам ўша госпиталда ётган эдим,— деди Назаров.— Чақалоқ воқеасини ўша ерда менга Иброҳим Соатовнинг ўзи айтиб берган эди...

Иброҳим ярадорларни жанг майдонидан олиб чиқаётганда чақалоқнинг йиғи товушини эшитган, овознинг қаердан чиққанини чамалаб қўйган экан. Қош қорайганда немисларнинг шундоқ тумшуғи тагидаги ертўлага тушган. У ерда қип яланғоч чақалоқ чала ўлик онаси ёнида ётган экан. Иброҳим анча уриниб онасига дори-дармон қилибди, бўлмабди, онаизор илтижога тўла кўзларини Иброҳимга тикканча, мадорсиз қўлини фарзандига узатибди-да жон берибди. Бу орада тонг анча ёришиб қолибди.

Иброҳим чақалоқни бағрига босиб бир қўли билан эмаклаб келаётганда немислар ўққа тутибди. Шунда чап оёғига ўқ теккан экан.

Иброҳим Соатовнинг яраси унча оғир эмас эди, кўп ўтмай тузалиб, ўз қисмига қайтиб кетди. «Бу болани сизга, сизни худога топширдим» деди у мен билан ҳайрлашиб. Госпиталга хотиним борганда болани бериб юборган эдим. Мана эндиликда у бизнинг жигарбандимиз, севимли қизимиз бўлиб қолди...

Николай Назаров шу сўзларни айтганида мен дўмбоғи билан ўйнаб турган жувондан кўзимни узолмай узоқ тикилиб қолдим.

Тўлқин РУСТАМОВ.

Спорт

СЎНГГИ СИНОВ

Совет футболчилари 19 майда Венгрия командаси билан бўладиган Европа чемпионати саралаш учрашувига жиддий ҳозирлик кўришмоқда. Бу ўйин ҳар иккала команда учун ниҳоятда муҳимдир. Ғолиб келган томон олтинчи группада пешқадамликка даъвогар бўлиши мумкин. Ҳозирча Венгрия футболчилари уч ўйиндан кейин уч очкога, совет футболчилари эса икки учрашувдан кейин иккитадан очкога эгалар.

Ана шу муҳим ўйинга тараддуд кўраётган СССР терма командаси Чехословакия футболчилари билан ўртоқлик учрашувини ўтказдилар. Бу совет футболчилари учун мавсумдаги учинчи ўртоқлик ўйини бўлди. Совет футболчилари составида бу сафар бироз ўзгариш бўлди. Ҳужумда Блохин билан Шенгелиялар сафига армиячи Чесноков қўшилди. 17-минутда Коридзе ҳисобни очган бўлса, орадан уч минут ўтгач унинг командадоши Шенгелия иккинчи тўпни киритди. Учрашув тугашига бир минут қолганда Хидиятулин тепган тўп рақиб ҳимоячи оёғига тегиб дарвозага тушди.

СССР терма командасининг бу учрашуви мутахассисларга ҳам, мухлисларга ҳам манзур бўлди. Командамиз Европа чемпионатидаги саралаш ўйинларини ҳам ана шундай ҳужумкорлик руҳида ўтказади, деб умид қиламиз.

ЯХШИ БОШЛАДИ-Ю...

Челябинск шаҳрида спорт гимнастикаси бўйича СССР кубоги учун эркаклар ўртасида ўтказилган мусобақалар ниҳоясига етди. Команда ҳисобида Қуролли Кучлар гимнастикачилари Кубок эгаси бўлдилар.

Биллур соврин мусобақаларида Н. Андрианов, В. Маркелов, Э. Азарян сингари кучли гимнастикачиларнинг иштирок этмаганликлари туфайли ёшлар ўртасидаги кураш кескин тус олди. Республикамиз вакили Аловиддин Отахонов «Буревестник» терма командаси сафида қатнашди. Спортчимиз кўпкурашнинг барча турларида бир текисда иштирок этиб, 54,35 балл билан учинчи бўлди. Лекин мусобақани яхши бошлаган Аловиддин кейинги турларда кетма-кет хатога йўл қўйиб, шахсий ҳисобда 11-ўринда қолди.

ГАЗЕТА СОВРИНИ

Ҳар йили Ғалаба байрами арафасида мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарларидан самбочилар Тошкентга келишади. «Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» газеталари соврини учун самбочилар ўртасида мусобақалар ўтказиш анъана бўлиб қолган. Бу сафарги XI турнирда мамлакатимизнинг 40 шаҳридан 300 дан зиёд спортчи «Ёшлик» аренасига чиқди. Кеча беш вазнда дастлабки ғолиблар аниқланди. Мусобақага эртага якун ясалади.

ШАҲАР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Мерганлик бўйича пойтахт шахсий команда биринчилигида беш команда иштирок этди. Ҳар бир команда сафида 7 тадан спортчи қатнашди, «Меҳнат» мерганлари Н. Лазарев, И. Гимранов, Р. Малахов, Ю. Тимофеев, В. Жердочкин, А. Годованников ва С. Лазаревалар жами 890 очко тўплаб биринчи бўлдилар. Армия спорт клуби командаси вакиллари бу сафар иккинчи ўринда қолишди.

Пойтахтимиздаги 14-болалар касалхонаси улкан шифо даргоҳларидан бири. Хожимурод Баҳромжонов 20 йилдан буён шу ерда меҳнат қилиб келмоқда. Бу давр ичида у оддий врачликдан олий категорияли врач-хирург ва 2-хирургия бўлимининг мудири лавозимигача бўлган шарафли йўлни босиб ўтди.

Касалхонамизга оғир аҳволда келтирилган боланинг юзида табассум билан ҳайрлашиб кетишини кўришдан ортиқ бахт йўқ биз учун, дейди моҳир шифокор. Суратда: ординатор врач Д. Оқилбоев, олий категорияли врач-хирург Х. Баҳромжонов, ординатор И. Эшназаровлар беморнинг рентген плёнкасини кўздан кечиришяпти.

САҲНАДА ЧОРАК АСР

ХОР асарлари қўшиқчилик санъатида ўзига хос ўрин тутади. Ўзбекистон давлат филармонияси ҳузуридаги хор капелласи ҳам бу жанрни оммалаштиришда кўп иш қилди.

Бу ижодий коллективнинг жўшқин фаолияти бошланганига чорак аср бўлди. Шу давр ичида унинг репертуари ўзбек ва совет авторлари асарлари билан бойиди. Партия, Ватан ва дўстликни тараннум этувчи оммабоп қўшиқлар тингловчиларга манзур бўлмоқда.

Атоқли композиторлардан М. Бурхонов, С. Бобоев, И. Акбаровлар хор коллективи билан яқиндан ижодий ҳамкорликда бўлиб, кўп асарлар ёзиб бердилар. С. Юдаковнинг «Ғалаба» ораториясидаги айрим қисмлар ҳам программадан ўрин олди.

Бу асар хор капелласининг яқинда бўлган ҳисобот концертида ижро этилди. Мазкур ижодий концерт коллективнинг чорак асрлик юбилейига бағишланди.

ШИФОХОНАГА ДИПЛОМ

РЕСПУБЛИКАМИЗДАГИ энг кекса шифохоналардан ҳисобланган бу касалхона катта йўлни босиб ўтди. Пойтахтимиздаги бешинчи болалар касалхонаси Тошкентда очилган тўнғич болалар консультацияси базасида иш бошлади.

Йиллар ўтиши билан унинг фаолият доираси ҳам кенгая борди. У замонавий медицина асбоб-ускуналари, диагностика аппаратуралари билан бойиди. Айниқса, шифохона янги бинога кўчиб ўтгач, бу ерда даволашнинг илғор усуллари кенг жорий қилинди.

Эндиликда у тажриба ва малака ошириш марказига ҳам айланиб қолди. Бу ерда гематология бўлими ва шаҳар гематология кабинети ишлаб турибди. Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг студентлари саломатлик посбонлари қўлида ишлаб чиқариш практикасини ўтамоқдалар.

Шифохона шу каби намунали ишлари учун яқинда Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломи билан тақдирланди.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

9 МАЙ СОАТ 19.00 ДА
МУҲИДДИН ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
АРТИСТЛАРИНИНГ

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Холисхон ҚОДИРОВА, Дилафруз ЖАББОРОВА.

Солистлар: Ғуломжон ЁҚУБОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Онабиби АҲМЕДОВА, Нодира АҲМЕДОВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Карима УЗОҚОВА, Раҳима РИХСИЕВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Тоҳир ЮСУПОВ.

Оригинал жанрда: Саттор ИСЛОМОВ.

Интермедия ва юморда: Шерқўзи ҒОЗИЕВ ва Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Ансамблнинг музика раҳбари Туйғун ОТАБОЕВ.

Программани — Уткир СИДДИҚОВ ва Нодира АҲМЕДОВА олиб борадилар.

Узбек Давлат филармониясининг бадиий раҳбари Ғани ТУЛАГАНОВ.

Билетлар Свердлов номли концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилмоқда.

Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
34-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Штамп ва қурилмаларни тайёрлаш ва созлаш бўйича асбобсоз-слесарлар (йигитлар), саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарлар (йигитлар), саноат электр асбобларини созловчи электромонтёрлар (йигитлар), токарь-универсал, иккиламчи электр занжирларини монтаж қилувчилар (қизлар), электр машиналари ва аппаратларини йиғувчилар (қизлар), ярим ўтказгичли асбобларни йиғувчилар (қизлар), интеграл-микросхемаларни йиғувчилар (қизлар), чизмачи-конструкторлар (қизлар ва йигитлар).

УҚИШ МУДДАТИ: 8-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН 2 ЙИЛ, 10-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН 1 ЙИЛ.

8-синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал бепул иссиқ овқат ва устки кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўрта маълумот билан қабул қилинганларга 30 сўм ҳажмида стипендия берилади.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг учдан бир қисмини оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртини битирганлар конкурссиз ўрта ва олий ўқув юртларига қабул қилинадилар.

ДИҚҚАТ! СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР УЧУН УҚИШ МУДДАТИ ҚИСҚАРТИРИЛАДИ ВА УЛАРГА 72 СУМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ ТУЛАНАДИ.

Ҳунар-техника билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), автобиография, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт (асли), мактабдан ёки иш жойидан характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 6 та 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат.

Бизнинг адрес: 700105, Тошкент шаҳри-105, Ленин райони, Манжара кўчаси, 137-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
9-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1963—64 йилларда туғилган 8-синф ҳажмида маълумотли

ҚИЗЛАРНИ

ВОЛЕЙБОЛ БУЙИЧА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН СПОРТ ГРУППАЛАРИДА УҚИШЛАРИНИ ДАВОМ ЭТТИРИШ УЧУН

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ҳунар-техника билим юртида ўқувчилар ўрта маълумот оладилар ва полиграфчи касбини эгаллайдилар (ҳарф терувчи, муқовасоз, линотипист, печатник). Шу билан бирга улар тажрибали тренерлар раҳбарлигида ўзларининг спорт маҳоратларини ошириш имкониятига эга буладилар.

КАМИДА 1-УСМИРЛАР РАЗРЯДИ ДАРАЖАСИДА СПОРТ ТАЙЕРГАРЛИГИГА ЭГА БУЛГАН ҚИЗЛАР ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.

Қабул қилинганлар бепул уч маҳал кучли овқат, спорт формаси ва инвентарлари, формали кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини имтиёзли тугатганлар олий ва ўрта ўқув юртларига киришда имтиезлардан фойдаланадилар.

УҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚУШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

АРИЗАЛАР — 20 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Спорт ихтисоси бўйича контроль нормативларини топшириш 1 августдан 20 августгача утказилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй. Маълумотлар олиш учун телефонлар: 77-10-56, 77-10-33.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — Концерт-вальс. 11.00—Фильм-спектакль. 12,30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Мураббий. 16.40 — Телестадион. 17.10 — Биринчи беш йиллик юбилейига. 17.50 — Экран дўстларни чорлайди. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19,15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Адабий ўқиш. 19.55 — Останкино концерт студиясида ғалаба кунига бағишланган байрам кечаси. 21.30 — Вақт. 22.00 — Хоккей бўйича СССР кубоги. Финал. 22.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Имтиҳонларга қандай тайёргарлик кўриш керак. 13.00 — «Зулмат чеккасида». Бадиий фильм. 18.20 — Камалак. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.20 — Ахборот. 19.35 — Қалб хотираси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёш ижрочилар. 21.30 — Вақт. 22.00 — Ғўза парваришини сифатли ўтказайлик. 22.15 — Улар Ватан учун жанг қилганлар. Бадиий фильм, 1 серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18,40 — Генерал жаноб олийларининг адъютанти. Бадиий фильм, 4-серия. 20.10 — Янгиликлар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/V да Кармен, 9/V да Бир актли балетлар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/V да Рўйхатларда йўқ, 9/V да Олтин девор (12.00), Келинлар қўзғолони (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/V да Кулги кечаси (12.00, 19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/V да Тўй муборак, қари қиз (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги программа: КАТТА БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ (19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент, —П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767 совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 01955. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2388.